

היבטים פוליטיים, מוסריים, משפטיים ותחקייתיים של בדי"מ בישראל ובעולם

מאת: נירוס

ראשי פרקים

איך לחשוב על בדי"מניקים

מה זה בדי"מ?

האתגר השמרני והסקאלה הבדי"מית

האתגר הליברלי והזהות הבדי"מית

האתגר החברתי והתא המשפחתי הבדי"מי

איך לחשוב על בדי"מניקים

בדי"מ - היבטים פוליטיים

קהילת הלהט"ב וקהילת הבדי"מ

הבעיה הפוליטית היסודית - פארפיליה או נטייה?

מאבקים פוליטיים בדי"מיים

בדי"מ - היבטים מוסריים

הדילמה המוסרית היסודית - בין הזכות לחירות לבין הזכות להגנה

הדילמה המוסרית בהקשר הבדי"מי

הדילמה המוסרית והאקטיביזם הגאה

הדילמה המוסרית והקהילה הבדי"מית

בדי"מ - היבטים משפטיים

הדילמה המשפטית היסודית - בין הגדרת הקרבן לבין הגדרת המעשה הפלילי

בין אונס לבין תקיפה מינית

איכות ההסכמה הבדי"מית

בחינה משפטית של איכות ההסכמה הבדי"מית

משמעות ההסכמה בעבירות מין

איך לחשוב על בדי"מניקים

בדי"מ - היבטים תחקייתיים

חקיקה בדי"מית - בין SSC לבין RACK

בטיחות בבדי"מ וסוגיית האחריות המקצועית

המשפחה הבדי"מית

הדילמה התחקייתית הבסיסית - איך להבחין בין בדי"מ לגיטימי לבין התעללות

איך לחשוב על בדי"מניקים

בין הגנה על בדי"מניקים לבין שמירה על חירותם

איך לחשוב על בדיס"מניקים

מה זה בדיס"מ?

המשיכה לבדיס"מ היא משיכה למערכות יחסים ולאינטראקציות בינאישיות המבוססות על חוסר שיוויון ועל א-סימטריה. האותיות BDSM מייצגות שלושה צמדים: BD-DS-SM, שכל אחד מהם מייצג קטגוריה כללית של מערכות יחסים או אינטראקציות כאלה.

B.D. - Bondage and Discipline - מייצג כל סוג של מערכת יחסים שלאחד הצדדים בה יש השפעה מעצבת על הצד השני: חינוך, אילוף, פיקוד, הטלת מרות, הטלת משמעת, מניעת זכויות, הגבלת חירויות, ענישה, כליאה, כפייה, עיצוב האישיות או פיתוח האישיות.

D/s - Domination and Submission - מייצג כל סוג של מערכת יחסים שלאחד הצדדים בה יש השפעה כריזמטית על הצד השני. צד אחד דומיננטי, מוביל, מנחה, מנהיג, מקבל החלטות, ואילו הצד השני הוא כנוע, מובל, מתמסר, נענה לדרישות, נשמע להחלטות, מושפע או נתון להשפעה. צד אחד משרת את הצד השני או משתעבד לו.

S&M - Sadism and Masochism - מייצג כל סוג של מערכת יחסים שאחד הצדדים בה פוגע בצד השני: הסבת כאב, פגיעה בגוף, גרימת מצוקה נפשית או רגשית, גרימת צער, עינוי או התעללות.

הגבולות בין שלוש הקטגוריות הללו אינם מוחלטים. יחסים בינאישיים רבים מכילים תכונות המשותפות לשתיים מהקטגוריות או לשלושתן. יחד עם זאת, ישנם קשרים בין אנשים שניתן לאפיין אותם על-פי החלוקה הזו. קשר בין מורה לבין תלמיד, למשל, או בין קואוצ'ר לבין אדם שעובר השתלמות רוחנית, הם קשרי B.D. שאין בהם שום זכר לפגיעה או אלימות. האינטראקציה שנוצרת בין אדם שתוקף איש זר ברחוב לבין המותקף, היא אינטראקציה מסוג S&M שאין בה שום זכר לדומיננטיות או להשפעה מכוונת שיש לצד התוקף על הצד המותקף. הקטגוריות הללו מהוות מעין פריזמה. כלי למדוד באמצעותן את החברה האנושית ואת סוגי היחסים שנרקמים בה בין בני אדם. לא כל האינטראקציות הבינאישיות נופלות באחת משלוש הקטגוריות הללו, אולם רבות מהן מכילות סממנים כאלה או אחרים של אחת מצלעות המשולש הבדיס"מי. המשותף לכל סוגי האינטראקציות הללו, הוא העובדה שהן מבוססות על א-סימטריה ועל יחסים בלתי שוויוניים.

משיכה לבדיס"מ עשויה לבוא לידי ביטוי ברמות שונות ובאופנים שונים. אנשים רבים נמשכים רק לאחת הקטגוריות במשולש הבדיס"מי ואחרים נמשכים לשתיים מהן או לכלן. רוב הבדיס"מניקים נמשכים לאחד התפקידים במערכת היחסים הבלתי שוויונית - חלקם מזדהים עם הצד שלמעלה וחלקם עם הצד שלמטה - אולם יש גם בדיס"מניקים שנמשכים לעצם חוסר השוויון, ומזדהים עם כל אחד מהתפקידים באותה המידה. אנשים כאלה עשויים למלא תפקיד אחר במערכות יחסים אחרות, או להחליף ביניהם תפקידים בתוך מערכת יחסים אחת. יש אנשים שהמשיכה שלהם לבדיס"מ מתבטאת בהעדפות מיניות נקודתיות, שיש להן השפעה שולית מאוד על החוויה המינית הכללית שלהם ועל חייהם. עבור אחרים, הנטייה הבדיס"מית מגדירה באופן מוחלט את נטייתם המינית ואת זהותם המינית והמגדרית. עבור אחרים, זהותם הבדיס"מית מהווה את היסוד של הגדרתם העצמית, ושל האופן בו הם תופשים את עצמם ואת מהותם. המשיכה לבדיס"מ עשויה להתבטא כמשיכה מינית בלבד, אולם יש גם אנשים שנמשכים לבדיס"מ מבחינה נפשית ורגשית, שאיננה סקסואלית באופיה, שהיא נעדרת ממד סקסואלי מכל בחינה שהיא, או שסקס ומיניות בכלל הם רק היבט אחד ושולי בתוכה.

המשיכה לבדיס"מ מציבה מספר אתגרים בפני החברה. האתגרים הללו קשורים באופן שבו החברה שלנו תופשת את מהות האדם ואת תפקידיה של החברה כלפי בני האדם החברים בה, ולכן יש לבירור האתגרים הללו השלכות ציבוריות, פוליטיות, חברתיות ולבסוף, בהתאם, גם השלכות משפטיות ותחיקתיות.

האתגר השמרני והסקאלה הבדיס"מית

האתגר הראשון נובע מהעובדה שהמשיכה לבדס"מ היא משיכה למצבים ולסיטואציות שנוגדים את ערכי היסוד המוסריים של החברה. חוסר שוויון בין בני אדם נתפש במובן הבסיסי ביותר כתופעה שלילית, על אחת כמה וכמה כשהוא מתבטא בצורות של ניצול, כפייה או אלימות. אמנם, ברמת השיח הציבורי, חוסר שוויון וא-סימטריה בקשרים בין בני אדם הם דבר פסול מעיקרו. אולם, הלכה למעשה, חלק מהקשרים בין בני האדם הם בלתי שוויוניים וא-סימטריים במהותם ובאופן אינהרנטי לאופיים, ואין בהם שום דבר פסול. כך, למשל, מערכת היחסים בין הורה לילד, בין מורה לתלמיד, או בין מפקד בצבא לבין החיילים הכפופים למרותו. חוסר השוויון בתוך האינטראקציות הללו איננו אילוץ, אלא הוא מגדיר את טיבן, והן מחייבות אותו. לא זו בלבד שאיננו מוצאים במערכות היחסים הללו דבר פסול, אלא שאנחנו נמשכים למלא תפקידים שונים במסגרות בלתי שוויוניות וא-סימטריות באופן טבעי. המשיכה שלנו לחוות סיטואציות בלתי שוויוניות עם אנשים אחרים היא נטייה מולדת, והיא אוניברסלית. לכולנו יש לעתים דחף להישמע לקולו של אדם אחר, לתת לאדם אחר לנהל אותנו או לכוון את מעשינו, להחליט במקומנו או להגביל את מרחב החירויות שלנו. לכולנו יש לעתים דחף לפגוע באדם אחר, בשל כעס, עלבון או שנאה. לאנשים רבים יש דחף לרצות את הזולת, לספק אותו או לשרת אותו בדרכים כאלה ואחרות. הנטיות הללו הן ביטויים של מה שעושה אותנו אנושיים, במסגרת היחסים הבינאישיים המורכבים שאנחנו מנהלים עם בני אדם אחרים.

מונח מקובל בקרב להט"בים הוא "המטרייה הביסקסואלית". לפי הגישה הזו, הזהות הביסקסואלית איננה זהות דיכוטומית שיש לה גבולות ברורים, אלא שיש ביטויים רבים מספור של הנטייה של בני אדם להמשך לבעלי זהויות מגדריות שונות. למעשה, ניתן לשרטט מעין סקאלה רחבה, שבה לרוב בני האדם יש גישה מינית כזו או אחרת לכל המגדרים. מונח נוסף שהוא מקובל בקרב להט"בים הוא "המטרייה הטראנסקסואלית". הטענה ביסוד הגישה הזו היא דומה: חלוקת המין האנושי בין שתי זהויות מגדריות דיכוטומיות היא חלוקה מלאכותית. למעשה, כל בני האדם נמצאים בתוך סקאלה מורכבת של זהויות מגדריות, ובכולנו יש מידה כזו או אחרת של גיוון מגדרי ושל גמישות מגדרית. בדס"מים עשויים להציע טענה דומה: למעשה, לכולנו יש מידה כזו או אחרת של משיכה למצבים, לסיטואציות, לחוויות, לרגשות או לקשרים ומערכות יחסים המבוססים על חוסר שוויון ועל א-סימטריה. אם נדייק, הרי שמערכות יחסים הטרונומרטבייות בין גבר ואישה כוללות מבחינה סקסואלית מרכיב יסודי של א-סימטריה: יש בהן צד חודר וצד נחדר. כך גם במערכות יחסים רומנטיות הומונורמיטיביות ולסביות מסוימות, וכך במערכות יחסים בין אישה טראנסית לגבר סיסג'נדר. במובן הזה, בכל מפגש, מכל סוג, בין בני אדם, יש ממד כזה או אחר של בדס"מ. יתר על כן, בכולנו יש משיכה כזו או אחרת לממד הזה. בזהות המגדרית של כולנו ובמשיכה המינית שכולנו חווים יש איזושהי התרגשות ואיזושהי העדפה הקשורה ב"לקיחת צד", או בהעדפה של תפקיד אחד ולא אחר. הזהות שאנחנו מאמצים במערכות היחסים שלנו קשורה תמיד במידה כזו או אחרת של התרגשות טבעית, מעצם קיומו של חוסר שוויון כזה, או מהעובדה שמערכת היחסים שאנחנו חווים איננה סימטרית בכל היבטיה.

האתגר הליברלי והזהות הבדס"מית

לאור הטענה הזו, עולה אתגר חלופי, מהכיוון הליברלי. קל לחשוב על בדס"מ כעל מבחר של אקטים או פרקטיקות מיניות ואינטימיות, שאין להם חשיבות ציבורית ופוליטית. לא זו בלבד שבכל אחד יש משיכה כזו או אחרת למימוש כזה או אחר של יחסים בלתי שוויוניים, אלא יתרה מזאת - אנשים רבים מאוד מתנסים בסוגים שונים של חוויות סקסואליות שמזהות עם בדס"מ, ומעשיהם האינטימיים והפרטיים של אנשים בוגרים בחדר המיטות הם אינם מעניינו של הציבור הרחב, ואין להם מקום בשיח על זכויות, משפט וחקיקה. אלא שגם הגישה הזו איננה שלמה, שכן אנשים מסוימים נמצאים בקצה השני של הסקאלה. הווה אומר, עבור אנשים מסוימים בדס"מ מהווה זהות מינית ומגדרית, או אפילו מרכיב דומיננטי של זהות בכלל, ואנשים מסוימים מגשימים את נטייתם הבדס"מית באופנים שמציבים אתגר ממשי בפני החברה.

ישנם, למשל, אדונים, שמעידים על עצמם שהם הבינו שהם נמשכים ליחסי שליטה כבר בגילאי ההתבגרות המוקדמים ביותר ובשלבים הראשונים של התפתחות המודעות המינית. הם נמשכו מאז ומעולם למין ולמצבים אינטימיים שיש להם שליטה במסגרתם על בני הזוג שלהם. הם קיימו רק מערכות יחסים אינטימיות שכללו שליטה

שכזו על בני הזוג והפקדת ריבונות, או העברת כוח, (power exchange), מצד בני הזוג שלהם לידיהם. הם לא חוו מעולם מערכות יחסים אחרות ואין להם עניין לחוות מערכות יחסים אחרות. מובן כי זהותם המינית של גברים כאלה היא כשולטים לא פחות - למעשה, יותר - מאשר זהותם כהומוסקסואלים. הנטייה הבדס"מית שלהם היא מרכיב יותר דומיננטי ויותר משמעותי בעיצוב זהותם המינית ובהגדרת המשיכה המינית והרגשית שלהם, מאשר העובדה שהם נמשכים לגברים. העובדה שהם בדס"מניקים מעצבת במידה רבה יותר את סוג מערכות היחסים שהם לוקחים בהן חלק ואת האופן שבו הם מגדירים את עצמם. על כן, אין זה נכון לחשוב על בדס"מ בתור עניינים פרטיים שבחדר המיטות גרידא. לעתים מדובר במאפיינים שהם למעלה מהעדפות והתנסויות פרטיות וחסרות חשיבות ציבורית, אלא בסוג של נטייה מינית. להבנה הזו תהיה משמעות מכרעת בדיון על האתגרים הפוליטיים והמשפטיים שבדס"מ מעורר.

דוגמה נוספת המבססת את הטענה הזו, היא הדוגמה של עבדים, שהמשיכה שלהם להישלט איננה תלויה מגדר. ניתן לכנות אותם נשלטים ביסקסואלים, אולם לעתים קרובות הם אינם מגדירים כך את עצמם ואינם מזדהים עם הגדרה כזו. חלף זאת, נכון לתאר אותם כגברים שהמשיכה המינית שלהם היא המשיכה לחוויה של הישלטות, הפקדת כוח והעברת ריבונות. במסגרת החוויה הזו, המגדר של מי ששולט בהם איננו חשוב להם, והם מעוניינים להישלט על ידי גברים או על ידי נשים באותה המידה. מכל מקום, גם עבדים שנמשכים לנשים הם אינם הטרונומרטיביים, ומערכות יחסים פמדומיות הן אינן מערכות יחסים הטרונומרטיביות. החלוקה הדיכוטומית בין שולטים לנשלטים מכניסה גורם נוסף של זהות מגדרית שמערער על המסגרות המקובלות של מגדר, וגברים שנמשכים אך ורק למערכות יחסים פמדומיות ומקיימים אך ורק מערכות יחסים כעבדים, הם אינם סטרייטים ואינם סיסג'נדרים. יש עבדים שנמשכים רק לנשים, אבל אינם מעוניינים או אינם מסוגלים למלא את תפקיד הצד החודר במשגל, ומקיימים יחסי מין עם נשים אך ורק כנחדרים על ידן. המשיכה הרגשית של גברים שמבקשים לשרת נשים בהווייתם היא לא משיכה "סטנדרטית" של גבר לאישה, והיא שוברת מוסכמות מיניות ומגדריות.

שבירה שכזו של המוסכמות המגדריות מתמחשת באופן מובהק בעבדים שעוברים סירוס מרצון. במקרים קיצוניים מדובר בויתור מלא על איבר המין, על האשכים או על שניהם - לעתים בהליך כירורגי מבוקר שנעשה על-ידי רופא מוסמך, ולעתים באמצעים ביתיים ובטכניקות ששולטים לומדים במסגרות בדס"מיות. במקרים קיצוניים פחות מדובר רק בזריקה של חומרים כימיים שמעכבים את הדחף המיני ומונעים זקפה ופעילות מינית נורמלית. עבדים שעוברים הליכים כאלה מדברים על מצב נפשי שבו האנטומיה שלהם או הפיזיולוגיה שלהם אינן תואמות את זהותם. הם מבקשים לערוך שינוי קיצוני בגוף שלהם, על מנת להתאים את הגוף שלהם למבנה האישיות שלהם ולזהותם המגדרית. בשיח בתוך קהילת הבדס"מ באשר ללגיטימיות או אי הלגיטימיות של ההליך הזה, נערכת לעתים קרובות השוואה להליך שעוברות נשים טראנסקסואליות. גם הן עוברות ניתוחים והליכים כירורגיים או תרופתיים המסבים שינויים דרסטיים בגוף שלהן, מתוך תחושה שהגוף שלהן איננו הולם את זהותן המגדרית. אלא שעבדים אינם מזדהים כנשים שנולדו בגוף זכרי, אלא כעבדים שנולדו בגוף של זכר פוטנטי. הזהות של אותם אנשים בתור סריסים, היא זהות מגדרית ייחודית שאיננה על הסקאלה שבין גבר ואישה, אלא על הסקאלה שבין גבר פוטנטי לבין גבר נשלט. הזהות המגדרית שלהם בתור נשלטים מבקשת לבוא לידי ביטוי מבחינה גופנית ופיזיולוגית, במקרה זה, ברצון לוותר על פוטנטיות סקסואלית זכרית. הליך הסירוס משפיע לא רק על הגוף, אלא גם על האופי בדרכים מגוונות. הוא מחליש את הדחף המיני, מחליש התנגדויות, קוצר רוח, אלימות ועצבנות, ומקל על עבדים לקבל פקודות בקלות ולנהל אורח חיים בדס"מ טוטאלי. אין ספק שגברים המבקשים לערוך בעצמם שינוי שכזה, זהותם הבדס"מית איננה "העדפה", או דבר מה השייך לתחום האינטימי של חדר המיטות. למעשה, מדובר במרכיב הזהותי הדומיננטי ביותר של אותם אנשים, ובמאפיין היסודי של הגדרתם העצמית. הם רואים את עצמם בתור עבדים, לא מבחינת הזהות המגדרית או הנטייה המינית שלהם בלבד, אלא גם מבחינת האופן שבו הם רוצים לחיות את חייהם ולחשוב על עצמם בכלל.

האתגר החברתי והתא המשפחתי הבדס"מי

אתגר נוסף שמציב אורח החיים הבדס"מי נובע מהעובדה שהקהילה הבדס"מית מעמידה מסגרות של מערכות יחסים קבועות ויציבות שאינן תואמות את המודל המקובל של יחסים רומנטיים ושל התא המשפחתי. מסגרות זוגיות שהעברת ריבונות היא מרכיב יסודי באופיין הן אינן בדיוק מסגרות רומנטיות. עלתה בגרמניה התהייה, האם זוג בלתי שוויוני שכזה כשיר לגדל ילדים, והאם זוגיות שכזו היא מודל שראוי שילדים יתבגרו ויתחנכו במסגרתו. בישראל לא התנהל דיון ציבורי סביב השאלה הזו, אף על פי שגם בישראל ישנם זוגות בדס"מיים שמגדלים ילדים ביחד. אולם, למעלה מזאת, אין זה בלתי שכיח להיתקל בתאים משפחתיים בדס"מיים שאינם זוגיים. אדונים רבים מחזיקים עבד בבית ומנהלים במקביל קשר רומנטי ונילי עם גבר אחר או עם אישה. יש אנשים שהרצון שלהם לנהל מערכות יחסים של שליטה וחילופי כוח מחליף את הרצון שלהם לנהל מערכות יחסים של אהבה ורומנטיקה, יש כאלה שמנהלים מערכות יחסים שיש בהן בד בבד הן רומנטיקה ואהבה והן שליטה וחילופי כוח, ויש אנשים שמנהלים מערכות יחסים נפרדות - רומנטיות עם אנשים מסוימים ובדס"מיות עם אנשים אחרים. כך, למשל, גברים דומיננטיים מסוימים מעדיפים לשלוט בגברים סאבמיסיביים באופן לא רומנטי ולא מיני, ובאותו הזמן מקיימים יחסים רומנטיים וניליים עם נשים.

אחד המאבקים הציבוריים החשובים של הקהילה הלהט"בית הוא המאבק על קבלה חברתית של המשפחה החדשה: נישואין חד-מיניים, פונדקאות, אימוץ, הורות משותפת וכן הלאה. הדרישה היא הכרה ציבורית בכך שישנן וריאציות רבות של התא המשפחתי, ומתן לגיטימציה דומה לכל אחת מהוריאציות. המאבק הזה הוא מאבק תודעתי וחברתי בה במידה שהוא מאבק משפטי ותחיקתי. בדס"מניקים מקיימים לעתים קרובות מסגרות של יחסי אישות שאינן תואמות את מודל התא המשפחתי, שאינן זוכות לגיטימציה ציבורית, ואשר מהוות, לעתים, עבירה מפורשת על החוק. לדוגמה, הרמונות שבהן שולטת אחת מחזיקה מספר נשלטים בביתה או שולט אחד מחזיק מספר נשלטות. קומונות שיש בהן מדרג היררכי בין החברים ואחד שכולם שייכים לו, או זוגות שמחזיקים עבד או שפחה במשותף. בחלק מההרמונות והקומונות הללו מגדלים ילדים במידות שונות של שיתוף. הסכמים וחוזים בין אדונים ועבדים מהווים לעתים מסגרות שהן תאים של משק בית משתף, ומבחינות רבות הם מהווים מודל כלכלי אלטרנטיבי, במקום התא המשפחתי, (המכונה בישראל באופן רשמי, אפילו בימינו - "בית אב"). הרמונות וקומונות כאלה עלולים להוות עבירה על החוק האוסר על פוליגמיה, ומודלים כלכליים ומודלים של ניהול משק בית שבין עבד ואדון עלולים להוות עבירות על דיני עבודה, על החוקים האוסרים על עבדות ועל כליאת שווא, או על החוק האוסר ניצול של יחסי מרות בין מעסיק ומועסק. אף על פי כן, ואולי - דווקא בשל כך - בדס"מניקים לא מנהלים קמפיין דומה, ואינם מבקשים הכרה חברתית, לגיטימציה ציבורית או שינויים בחקיקה לטובת מסגרות יחסי האישות שלהם. התביעה להכיר באופן חוקי וציבורי במסגרות בדס"מיות היא תביעה יותר מורכבת שמעלה קשיים רבים יותר, מאשר תביעה דומה מצד קהילת הלהט"ב. כך או כך, מובן שלא ניתן לחשוב על בדס"מ בתור דבר שאין לו חשיבות ציבורית או חברתית.

איך לחשוב על בדס"מניקים

כשחושבים על בדס"מ באופן ליברלי, בתור העדפה שהיא פרטית לחלוטין, בתור משחק שמבוגרים עורכים בחדר המיטות שלהם באופן אינטימי ובצורה שאין לה משמעות פוליטית או משפטית, חושבים על קצה אחד של הסקאלה הבדס"מית. בקצה השני של הסקאלה מצויות תופעות שאין ספק שהן מאתגרות את החברה ואת התפישות הפוליטיות והמשפטיות שלה. כשחושבים על בדס"מ באופן שמרני, בתור הפרעת נפש הדורשת טיפול גרידא, מתעלמים מהסקאלה הבדס"מית ומהעובדה שהמשיכה לחוסר שוויון היא חלק בלתי נפרד ממהותנו האנושית, והיא מהווה ביטוי למה שעושה אותנו בני אדם, במערכות היחסים המורכבות שאנחנו מנהלים עם בני אדם אחרים. יתר על כן, גישה שמרנית שכזו כופרת בזכותם של אנשים להגדרה עצמית ומתעלמת מהעובדה שעבור אנשים רבים משיכתם לבדס"מ מהווה רכיב של זהות מינית ושל האופן שבו הם מגדירים את נטייתם המינית, את הזהות המגדרית שלהם או אפילו את עצמם בכלל. עבור בדס"מניקים רבים, המרכיב הזה באישיות שלהם הוא מרכיב אינהרנטי ומהותי שלהם, ולא דבר מה שהם היו מעוניינים לטפל בו או לשנות אותו. אין זה פשוט כלל ועיקר לטעון שהנטייה הזו היא פגם שיש לתקן. טענה שכזו פוגעת בכבודם ובחירותם של אנשים רבים.

בדס"מ מציב אתגר, משום שאלימות, אונס, תקיפה, ניצול, שיעבוד, וחוסר שוויון - הדברים המעוררים את המשיכה הרגשית והמינית של מי שנמשך לבדס"מ - הם דברים שסותרים את ערכי היסוד של החברה שלנו. במקרים הקיצוניים ביותר הנטיות הללו מתממשות בצורה של פדופיליה, אינוס קטינים, תקיפה מינית, ובצורות קשות וחמורות ביותר של סאדיזם כפוי ומסוכן. הנטייה לאלימות מינית והמשיכה לתקיפה מינית וניצול מיני לסוגיו, היא גילום קיצוני במיוחד של נטיות בדס"מיות, אולם, יחד עם זאת, יש הבדל מהותי ביותר בין המשיכה לבצע מעשים סאדיסטיים במזוכיסט לבין המשיכה לבצע מעשים כאלה באדם שאיננו מעוניין בהם. רוצה לומר - לא זו בלבד ששאלת ההסכמה ההדדית - ויותר מזה: הרצון ההדדי, המשיכה ההדדית, הנטייה ההדדית - מעוררת דיון מוסרי אחר בתכלית, אלא שגם מבחינת הנטייה המינית עצמה יש הבדל גדול בין מי שנמשך למעשים כפויים לבין מי שנמשך למעשים מוסכמים. ניתן לראות במשיכה לבדס"מ מוצהר סובלימציה של משיכה לאלימות מינית וכפוייה, אולם ניתן לחלופין למצוא בה שורשים רגשיים וארוטיים אחרים בתכלית. כך או כך, בדס"מניקים מוצהרים מקפידים להתנער מכל וכל מאנשים שמבצעים מעשים בכפייה, ומדגישים שאין מדובר באותה נטייה. ברטוריקה של דוברים בדס"מים מודגש על פי רוב, עד כמה הנטייה לפגוע במי שאיננו מעוניין בזה שונה מהנטייה לפגוע במי שמעוניין בזה - מבחינה נפשית חברתית ומוסרית - ועד כמה הנטייה היא, היא אכן הפרעה שדורשת טיפול. מכל מקום, אין כל עוררין, ויש הסמכה מוחלטת, שיש למנוע כל סוג של כפייה, תקיפה, ניצול ואינוס, ושבדס"מ בהסכמה שייך לקטגוריה נפרדת לחלוטין.

לסיכום, כבסיס לכל דיון פוליטי, חברתי, משפטי ותחקיתי, שנוגע לקהילת הבדס"מ, צריך לקחת בחשבון את האופן המורכב שבו אנחנו צריכים לחשוב על בדס"מניקים. המשיכה לבדס"מ מחייבת אותנו לגלות גמישות רבה מאוד באופן שבו אנחנו חושבים על מין ועל מגדר. בדס"מ נפרס על פני סקאלה רחבה מאוד, שבקצה האחד שלה מצויים אקטים סקסואליים אינטימיים שאינם מעניינו של איש. בקצה האחר של הסקאלה מצויים מעשים כפויים שאין כל מחלוקת שיש לעשות כל מאמץ למנוע אותם ולהגן על קרבתות מפני מימוש שלהם. בתווך, יש קהילה רחבה של אנשים שבדס"מ מהווה עבורם מרכיב של זהות מינית ומגדרית, שקובע את טיב מערכות היחסים האינטימיות שהם מנהלים, שמעצב את המסגרות המשפחתיות שבהן הם חיים ושמבסס לעתים אפילו את הגדרתם העצמית. ההבנה הזו היא חשובה, לפני שדנים בסוגיות החברתיות והמשפטיות הקשורות לבדס"מ.

בדס"מ - היבטים פוליטיים

קהילת הלהט"ב וקהילת הבדס"מ

בעבר היה נפוץ השימוש במונח "הקהילה ההומו-לסבית", או באנגלית: the gay community. כיום, יותר ויותר, נהיה המונח הזה בלתי תקין פוליטית, משום שמוסכם שהקהילה כוללת עוד שתי קבוצות שהיו בעבר מודרות מתוכה - הבי והטראנס. בימינו, אם כן, נהוג לדבר על קהילת הלהט"ב, המייצגת ארבע קבוצות של זהות מינית ומגדרית. למעשה, כפי שכבר ציינתי, שתי הקבוצות הללו כוללות קשת רחבה של זהויות ונטיות. לתיאור המטרייה הביסקסואלית והמטרייה הטראנסקסואלית יש מטרה פוליטית: הוא מנסה לומר שהקהילה הגאה מהווה מסגרת של השתייכות עבור כל מי שחורג מההטרונורמטיביזם. גברים סיסג'נדרים הטרוסקסואלים שנמשכים לנשים טראנסיות, למשל, כלולים מן הסתם בצורה כזו או אחרת בקהילת הלהט"ב, למרות שהם עצמם אינם הומוסקסואלים ואינם טראנסקסואלים. אמנם אין כינוי מוסכם המתאר את נטייתם של הגברים האלה, אולם יש גברים שזו הנטייה שלהם, ויש להניח שהם מרגישים בנוח לזהות את קהילת הלהט"ב כמסגרת ההשתייכות הטבעית שלהם. גברים כאלה הם שותפים טבעיים לאג'נדות ולמטרות של הקהילה הגאה.

המונח להט"ב נעשה אף הוא, בתורו, בלתי תקין פוליטית במסגרות רדיקליות, בשל שתי קבוצות נוספות שחורגות מההטרונורמטיביזם ואשר מבקשות להיכלל בעוגן ההשתייכות של הקהילה הגאה. אנשים שמגדירים את עצמם

קווירים שומרים על גמישות רבה מאוד באופן שבו הם מגדירים את עצמם, והמונח הגמיש הזה עשוי לכלול בעלי העדפות וזהויות שונות מאוד זו מזו. אנשים שמגדירים את עצמם א-מיניים, לעומת זאת, משרטטים סקאלה נוספת, חלופית, של הנטייה המינית - הסקאלה שבקצה האחד שלה יש אובססיביות מינית וליבידו מוגבר ובקצה השני שלה אדישות מוחלטת כלפי מין וחוסר עניין בזוגיות, רומנטיקה או סקס. על פי המודל שתואר במסגרת המטרייה הביסקסואלית, המטרייה הטראנסקסואלית והמטרייה הבדס"מית, ניתן להציע מודל א-סקסואלי, לפיו כולנו מצויים במקום כלשהו על פני הסקאלה שבין עניין לבין חוסר עניין ובמיניות. א-סקסואלים, יותר מאשר קווירים, מנהלים קמפיין ציבורי דומה לקמפיינים אחרים של הקהילה הגאה, שמטרתו העיקרית היא להגביר את הנראות, לחזק את ההבנה והלגיטימציה מצד החברה הכללית, לשפר את הגאווה, ההעצמה והקבלה העצמית של א-מיניים כלפי עצמם, להיאבק בדעות קדומות, סטראוטיפים ואפליה, ולבקש מהחברה לגבש מודלים מוסכמים שיהיו מתאימים לא-מיניים. מכל מקום, בשל שתי הקבוצות הללו הולך המונח להט"ב ונעשה בלתי תקין פוליטית, והוא נדחק יותר ויותר מהשיח לטובת המונח להטבא"ק.

נשאלת השאלה, האם נכון לדבר על הקהילה הגאה בתור מסגרת שמוזמנים לחסות בצל קורתה כל בעלי השונות המיניות והמגדריות? האם ראשי התיבות להטבא"ק גם הם זמניים, והכוונה היסודית היא לחלק את החברה האנושית לשתי קבוצות כלליות - הקבוצה ההטרונורמטיבית מחד והקבוצה הגאה מאידך? קבוצה נוספת שעשויה לעורר את הדיון הזו היא הקבוצה הזואופילית. על פי רוב, אין כמעט שום מודעות לזואופיליה בקרב הציבור, ונדמה שהנטייה הזו איננה קיימת, או איננה ראויה לשום תשומת לב. אולם ניצנים ראשונים של תודעה קהילתית ושל מאבק ציבורי ופוליטי החלו להסתמן בקרב זואופילים בארה"ב. ממש כמו הומואים בשנות השישים, הם צריכים להסביר שהיו בני אדם שנמשכו ליונקים אחרים מאז ומעולם, ושהיו מאז ומעולם בני אדם שמימשו את משיכתם ליונקים אחרים וקיימו יחסי מין ויחסי אישות עם יונקים אחרים. זואופילים חשופים, ככל הנראה, יותר מכל קבוצה אחרת, לטאבו, סטיגמה, השתקה, זילזול, דעות קדומות והדרה. כמעט בלתי אפשרי לצפות ממישהו בחברה לגלות יחס של כבוד כלפי מי שמקיימים מערכות יחסים עם בעלי חיים בלתי אנושיים, ובכל זאת, זואופילים מתחילים לצפות ליחס כזה, ומתחילים לפעול מתוך אג'נדה דומה לזו של קבוצות גאות אחרות. יש להודות, שאם אמנם יצליחו פעילים זואופילים לדחוף ז' לראשי התיבות להטבא"ק, זה יהיה מפתיע מאוד, ואין לצפות לתמורה שכזו בקרב. מאבקי המיינסטרים של הקהילה הגאה מבקשים לטשטש את ההבדלים והפערים שבינה לבין הקהילה הנורמטיבית, ולא לחדד אותם. האג'נדה המובילה את המאבק הגאה היא שיש מקום בתוך הנורמטיביזם גם ללהט"בים, ועל כן אפילו א-מיניים וקווירים אינם מקבלים עדיין מעמד דומה לזה של להט"בים. למען האמת, אפילו בי וטראנס אינם מקבלים מעמד דומה לזה של הומואים ולסביות. מרבית הפעילים הפוליטיים בקבוצה ההומו-לסבית אינם מוכנים בשום פנים ואופן לחשוב על זואופילים כמי שנמנים על קבוצת ההתייחסות שלהם, והם מרגישים שהדמיון בינם לבין סטרייטים הוא רב לעין שיעור מאשר הדמיון בינם לבין מי שנמשך לבעלי חיים לא אנושיים.

בהתאם לשאלה הזו, ניתן היה לצפות מבדס"מניקים לבקש מקום בתוך הקהילה הגאה. הלא גם הם מייצגים קבוצה של נטייה מינית שאיננה נורמטיבית, גם הם מציעים סקאלה למדוד באמצעותה את החוויה המינית האנושית, וגם הם מבקשים להשלים עם נטיותיהם ולאמץ אותן, במקום להתבייש בהן ולהדחיק אותן. אולם, אם א-מיניים נתקלים בקושי להשתלב בקהילה הגאה, הרי שבדס"מניקים צפויים לקושי חמור פי כמה. ההתנגדות לבדס"מ בקרב קבוצות הומונורמטיביות דומה להתנגדות שניתן לצפות שתתעורר בקרב אותן קבוצות כלפי פארפיליות אחרות, אשר הם מעדיפים להחשיב אותן להפרעות נפש הדורשות טיפול. האג'נדה המבקשת להרחיב במעט את הנורמה הסטנדרטית כך שתכיל גם הומואים ולסביות, קשה לה מאוד להכיל גם בדס"מניקים, משום שהאתגרים החברתיים והציבוריים שמעמידים האחרונים הם יותר מורכבים והתשובות עליהם הן פחות חד משמעיות.

תהליך דומה לזה שעבר על קהילת הלהטבא"ק עבר על קהילת הבדס"מ. בעבר דיברו על S&M בלבד, וגבולותיו

היו מצומצמים למדי. מכיוון שסאדומזוכיסטים נחשבו לקבוצה קיצונית מלכתחילה, לא היה למי שהזדהה עם הקבוצה הזו עניין להרחיב את גבולותיה או לקדם אג'נדה פוליטית. עם הזמן, התפתחה סביב הזהות הזו קהילה מחתרנית שפיתחה לעצמה קודים של סאבקלצ'ר: תרבות ענפה של לבוש, אופנה, מוזיקה, מושגים, נורמות, כינויים, כללים וקודים של התנהגות. תרבות השוליים הזו משכה אליה עוד ועוד אנשים, שפיתחו אותה, הרחיבו אותה, ומצאו לעצמם קורת גג בתוכה. בהדרגה נדחק המונח S&M לטובת המונח BDSM שבנה כאמור משלוש קטגוריות של יחסים בינאישיים, אשר המשיכה אליהם מהווה את העדפותיהם ונטיותיהם של החברים בתרבות השוליים הזו. זאת, על אף ששלוש הצלעות הללו עשויות להיות שונות זו מזו בכל מובן. כיום מוסכם שראשי התיבות BDSM מייצגים משהו גדול בהרבה מהמילים המיוצגות באותיות עצמן. המונח בדס"מ מתייחס למעשה לסאבקלצ'ר, שיש בה הכלה של כל סוג של פארפיליה, כל סוג של חריגה מהנורמה וכל סוג של זהות שונה ומאתגרת. אין בעובדה זו פליאה רבה, שכן כל הפארפיליות קשורות בצורה כזו או אחרת בחוסר שוויון ובא-סימטריה. גם יחסים זואופיליים הם א-סימטריים באופן מובנה ואינהרנטי, וכך גם פטישים למיניהם ופרורסיות אחרות.

בין קהילת הבדס"מ לבין קהילת הלהט"ב יש נקודות השקה רבות ויש ביניהן דמיון רב, אולם קהילת הבדס"מ שומרת על עצמאות מסוימת, משום שניתן לומר עליה שהיא קהילה גאה יותר. בעצם, קהילת הבדס"מ קיבלה על עצמה את התפקיד שהקהילה ההומו-לסבית נמנעה מלקבל: היא נתפשת על פי רוב בתור מסגרת ההשתייכות שדלתותיה פתוחות בפני כל בעלי השוניות והחריגות המיניות והמגדריות. כל מי שאיננו חש בנוח בסביבה ההטרונורמטיבית מוזמן להרגיש בנוח במסגרת הקהילה הבדס"מית, והקהילה הזו יודעת להכיל גם מצבים רגשיים ונפשיים קשים ומורכבים מאוד, והיא מוכנה, כביכול, להתמודד עם אתגרים שמקשים על הנחות ועל מוסכמות חברתיות יסודיות מאוד. זו, ככל הנראה, הסיבה, שזואופילים ובעלי פארפיליות אחרות מזדהים לרוב בתור בדס"מניקים ולא בתור להט"בים. המאבק על הבכורה בין שתי מסגרות ההשתייכות הללו הוא מאבק בין שתי אג'נדות נגדות - זו שיש לה תביעות חד משמעיות מהחברה הכללית, מתוך כוונה לקבל בה מקום שווה, וזו שאין לה תביעות חד משמעיות משום שהיא מוכנה להכיל ולהתמודד עם מצבים שמעוררים דילמות, ושאינן צורך ואין זה ראוי לפסוק בעניינם באופן קטגורי.

נקודת השקה נוספת וברורה בין קהילת הבדס"מ לבין קהילת הלהט"ב, הוא העובדה שיש שיעור גבוה של בדס"מניקים בקרב הלהט"בים ושיעור גבוה מאוד של להט"בים בקרב הבדס"מניקים. בקרב אנשים רבים, המשיכה ליחסי שליטה עשויה להיות נפרדת מהמשיכה ליחסי מין, ואין זה נדיר שגברים נמשכים ליחסים בדס"מיים עם גברים אחרים, אבל ליחסים רומנטיים עם נשים. הקשר בין שליטה לבין מגדר מקבל ביטויים רבים, ואין זה נדיר למשל שנשלטים זכרים נעים בקלות יחסית על ציר המגדר בין גבר לאישה, משנים זהות מגדרית או מחזיקים בזהות מגדרית מורכבת. עבור נשלטים מסוימים המשיכה לבדס"מ איננה תלויה במגדר והם נהנים להישלט על ידי גברים או נשים באותה המידה. לסיום, נוכחותם של הומואים, לסביות, בי, טראנס, א-סקסואלים וקווירים במסגרות שונות של קהילת הבדס"מ, לצידם של בדס"מניקים "סטרייטים" ו"סיסג'נדרים", היא גבוהה מאוד, וללא כל ספק גבוהה בהרבה מנוכחותם בחברה הכללית.

הבעיה הפוליטית היסודית - פארפיליה או נטייה?

יש מקום לדיון ציבורי אודות האוטוריטה המלאה שקיבל הממסד הפסיכולוגי-פסיכיאטרי על הפרשנות של נפש האדם ועל הדרכים לאבחן מצבים נפשיים ופסיכויים ולטפל בהם. ביקורת על מעמד הבכורה שיש לפסיכיאטריה מבחינה חוקית, משפטית וציבורית מושמעת על ידי פסיכולוגים מעטים, וכן על ידי סוציולוגים ועל ידי ארגונים מהמגזר השלישי. הטענה שביסוד הביקורת הזו היא, שמדע הפסיכיאטריה הוא ספקולטיבי מאוד, ושהוא מבוסס על הנחות ומוסכמות חברתיות רבות מאוד, דבר שעושה אותו תלוי חברה ותלוי פוליטיקה. הדוגמה המובהקת לטענה זו, היא העובדה שמחלות מוכנסות ומוצאות מרשימת מחלות הנפש מפעם לפעם, בהתאם ללחצים חברתיים וציבוריים.

הווה אומר, אין זה קל כלל ועיקר לקבוע מה מגדיר או מאפיין מחלת נפש, ואין זה קל לקבוע מתי הנפש "חולה", ומתי היא בריאה. קביעות שכאלה, בכל מקרה, הן אינן מדעיות פר-אקסלנס, אלא תלויות בפרספקטיבות פילוסופיות, פוליטיות וחברתיות. הנפשות שלנו, בני האדם, הן מגוונות ומורכבות, ועצם ההנחה שנפש עשויה להיות חולה או פגומה היא הנחה פילוסופית משמעותית, שאין לקחת אותה כמובנת מאליה. בין כה וכה, גם מבלי לערער על ההנחה היסודית הזו, ברור שהקביעה שנפש כלשהי היא "חולה" כוללת את ההנחה שהנפש הזו זקוקה לטיפול, שמאפיינים מסוימים של הנפש הזו הם פגומים או לקויים, ושהם מזיקים לבעל הנפש הזו. מובן מאילו, שנפש עשויה להיחשב "חולה" רק אם היא חריגה ויוצאת דופן. כמו כן, אמור להיות מוסכם, שראוי להחשיב אותה לחולה, רק אם המחלה מסבה סבל או מצוקה לחולה או מונעת ממנו לקיים אורח חיים נורמלי. מובן שהקביעה האם אורח חיים כלשהו הוא נורמלי או לא, היא קביעה חברתית, תלוית תרבות ומוסכמות, והיא עשויה להשתנות מדור לדור.

ההחלטה להוציא את ההומוסקסואלית מספר מחלות הנפש קשורה בבחירה לחשוב על ההומוסקסואלים ועל לסביות כעל אנשים בריאים. המוסכמה בימינו היא, שמשיכה של אדם לבני מינו, גם אם היא חריגה ויוצאת דופן, איננה מסבה לאותו אדם סבל ואיננה דורשת תיקון. הוא יכול להגשים את הנטייה שלו ולחיות חיים נורמליים בחברה שלנו. אם הוא סובל בשל הנטייה החריגה שלו, הרי זה באשמת החברה הנוהגת בו בחוסר סובלנות, באפליה ותוך פיחות בכבודו. במצב עניינים זה, מי שדורש "טיפול" הוא החברה, ולא ההומו. הבנה כזו מבססת מצע לפעילות פוליטית שמטרתה לשנות את אופי החברה.

טראנסקסואליות לא הוצאה עדיין מספר מחלות הנפש, למרות קמפיינים להוציא אותה מהרשימה. ההנחה של הממסד היא, שחוסר הלימה בין זהותו המגדרית של אדם לבין המין הפיזיולוגי שלו מסבה בהכרח סבל לאותו אדם. פסיכיאטרים שמטפלים במי שמאובחן כטראנס מתלבטים איזו דרך טיפול תיטיב אתו יותר: במקרים מסוימים ניתן לעזור לו לעצב זהות מגדרית שהולמת את המין הפיזיולוגי שלו, או לעזור לו לחשוב באופן חיובי על הזהות המורכבת שלו, ובמקרים אחרים יש צורך לאפשר לו לעבור ניתוחים והליכים רפואיים, על מנת להתאים את הגוף שלו למבנה האישיות שלו. כך או כך, מדובר בדרכים שונות לטפל באדם שסובל מפסיכודה. האג'נדה המקובלת של טראנסים כופרת בגישה הזו מכל וכל. הם מבקשים יחס זהה לזה שמקבלים הומואים ולסביות, וטוענים שמי שטעון תיקון וטיפול הוא החברה: ככל שתהיה מודעות רבה יותר, קבלה רבה יותר, פחות אפליה, שנאה ופוביה, כך נקל יהיה לאפשר לטראנסים לעבור תהליך של העצמה לגבי הזהות שלהם, לאהוב ולקבל את עצמם ולחיות בשלום עם זהותם המורכבת, בין אם יעברו שינויים גופניים ובין אם לאו. כלומר, הדיון הוא האם טראנסים צריכים "עזרה וטיפול", או שהם רק צריכים לגיטימציה ציבורית ויחס של כבוד מצד החברה.

המשיכה לבדס"מ מופיעה ברשימת מחלות הנפש ברוב מדינות העולם, אולם היא הוצאה מהספר במספר מדינות, ביניהן גרמניה, שוודיה ודנמרק. לא במקרה, היא הוצאה מהספר באותן המדינות שיש בהן חקיקה מתקדמת וספציפית בנושאים שנוגעים לבדס"מ ושיש בהן פעילות פוליטית לקידום המודעות לבדס"מ. הסיבה שברוב העולם לא מתנהל דיון משמעותי בסוגיה הזו איננה שיש פחות בדס"מניקים מאשר טראנסים. למעשה, יש להערכתו יותר בדס"מניקים מוצהרים מאשר טראנסים. הסיבה שלגבי בדס"מ לא מתנהל דיון ציבורי דומה היא, שבדס"מניקים ממעטים לקדם אג'נדה פוליטית מכל סוג. ראשית, משום שהתרבות הבדס"מית התפתחה, מבחינה סוציולוגית, כתרבות שוליים מחתרנית, כתופעה של סאבקלצ'ר, שאיננה מבקשת הכרה חברתית ונירמול. שנית, משום שהדיון הציבורי בסוגיות בדס"מיות הוא יותר מורכב מהדיון בסוגיות להט"ביות, והוא מעורר דילמות יותר מורכבות, אפילו באשר לשאלה הפשוטה, האם נכון לחשוב על המשיכה לבדס"מ כעל הפרעה נפשית, מחלת נפש שיש לטפל בה, או כעל נטייה לגיטימית ובריאה. היא נמצאת, לעתים קרובות, במקום כלשהו בתוך, ומאתגרת את הדיכטומיה שבה אנחנו חושבים על האפשרויות הללו.

מאבקים פוליטיים בדס"מ

אף על פי כן, קבוצות בדם"מיות רבות מקדמות אג'נדה גאה. המאבק בגרמניה להוצאת העדפה בדם"מית מספר מחלות הנפש שנחל הצלחה, ושינוי דומה שהתרחש בארצות הסקנדינביות, הם דוגמה לפעילות אקטיביסטית שמתמקדת בהסברה והגברת מודעות. בדם"מניקים בעלי אג'נדה גאה מבקשים לעודד הבנה טובה יותר של התופעה בקרב הציבור הרחב מתוך ניסיון להיאבק בדעות קדומות, בסטראוטיפים, באפליה ובפוביה. הם מבקשים להגביר את הנראות של בדם"מניקים ולעודד העצמה בדם"מית. כך גם באשר למעורבות של קבוצות בדם"מיות בחקיקה, בין היתר בשווייץ ובהולנד, ומעורבות שלהם בדיונים ציבוריים ותקשורתיים בנוגע למשפטים פליליים שהתנהלו בבתי משפט בארה"ב ובאירופה, ועסקו בשאלת העבירה הפלילית של מפגשים בדם"מיים. המקרה המוכר ביותר הוא תיק בראון, שאף הוגש לגביו ערר לבית המשפט האירופי לזכויות אדם, ושהוקם בעקבותיו ארגון ששם לעצמו למטרה לקדם חקיקה שתמנע הפללה של בדם"מניקים בבריטניה.

בישראל נערכים אחת לזמן מה מפגשי היכרות עם התחום, שבהם הקהל הרחב מוזמן לשמוע מפי בדם"מניקים מנוסים על הקשיים, ההנאות, הצדדים החיוביים והצדדים האפלים שבאורח החיים ה"בדם"מי. הרצאות מבוא להיכרות עם התחום נערכות במרכז הגאה בתל-אביב ובבית הפתוח בירושלים לעתים קרובות, והרצאות נוספות נערכות בערים אחרות בארץ. למפגשים ולהרצאות הללו מגיעים אנשים שאין להם זיקה לתחום והם מגיעים מתוך סקרנות ועניין, או מתוך רצון להרחיב אופקים ולשפר את ההבנה וההיכרות עם הנושא. מגיעים אליהם גם אנשים שנמשכים לבדם"מ אבל חוששים ממנו ואינם יודעים "איך להתחיל". מטרת ההרצאות והמפגשים הללו היא כפולה, כמו כל פעילות בעלת אג'נדה גאה: מחד, היא מבקשת לאפשר לקהל הרחב הבנה טובה יותר של קבוצת המיעוט, ומאפשרת לו להיפתח ולחשוב על קבוצת המיעוט באופן אמפתי, תוך שבירה של סטראוטיפים ושל שגיאות שכיחות. מאידך, היא מאפשרת לחברי המיעוט להרגיש שהם "לא לבד", שיש עוד אנשים כמוהם, שמרגישים בנוח עם הנטיות והזהויות שלהם, שמרגישים גאווה במי שהם, שיכולים ונכונים לתאר בפתיחות ובכנות את אורח חייהם ואת היתרונות והחסרונות שבניהול אורח חיים התואם את זהותם ואת נטייתם. אתרי אינטרנט רבים המבוססים על פעילות קהילתית, מפגשים בדם"מיים פר-אקסלנס ומסיבות מחתרטיות הם מסגרות נוספות שבאמצעותן אנשים נחשפים לקהילת ה"בדם"מ ודרכה אל עצמם ואל העדפותיהם. המסגרת הקהילתית מאפשרת היכרות עם התחום תוך דיון פתוח על כללים של זהירות ועל מסגרת הגבולות הראויה, תוך דיון בסוגיות מוסריות ותאורטיות ותוך שיקוף וניתוח עצמי.

בישראל, כמו במדינות רבות בעולם, מצעד הגאווה כולל בתוכו גושים שונים של קבוצות שמבקשות נראות, העצמה וגאווה. בין היתר, ניתן לראות במצעד בישראל את הגוש הסגול - הביסקסואלי והפאן-סקסואלי. ניתן לראות גוש ירוק - טראנסקסואלי, גוש בגוונים של חום - של "דובים", שמבקשים העצמה וגאווה באשר למראה הגופני שלהם, שאיננו תואם את המודלים שהקפיטליזם בן-ימינו ממשטר באמצעותם את אידאל היופי. אחד הגושים הצעירים יחסית במצעדי הגאווה הישראלים, אשר יחד עם זאת, נעשה כבר קבוע והוא הולך וגדל משנה לשנה, הוא הגוש השחור - הגוש ה"בדם"מי. במקומות רבים בעולם מתקיימים אפילו פסטיבלים או מצעדים שהם מוקדשים כל כולם לתרבות ה"בדם"מ, ונערכים בחוצות ערים מתוך כוונה ליצור נראות מקסימלית. העובדה שישנם ניצנים ראשוניים של אג'נדה גאה בקרב זואופילים היא דוגמה מובהקת לטשטוש הגבולות בין קהילת הלהט"ב לבין קהילת ה"בדם"מ ולדילמה שבין אג'נדה גאה לבין אג'נדה מחתרטית. יחסים זואופיליים הם תמיד יחסים מסוג D/s ולעתים קרובות הם גם יחסים מסוג B.D. הווה אומר - יחסים בדם"מיים. בכל זאת, הרושם הוא שזואופילים גאים היו מעוניינים לחיות מחוץ לארון ולזכות בלגיטימציה מלאה מצד החברה. הם מנהלים חיים מחתרטיים רק משום שלמאבק שלהם יש סיכויים נמוכים מאוד להצליח, לפחות בעתיד הקרוב.

בקהילת ה"בדם"מ יש עמדות שונות ומגוונות לגבי האג'נדה הפוליטית הראויה. אמנם קבוצות שמקדמות אג'נדה גאה ותובעות זכויות ולגיטימציה מצד החברה הן לא חזון נפרץ, אולם הן גם לא המיינסטרים של בדם"מ. ראשית כל, רובם הגדול של בעלי המשיכה לבדם"מ אינם מצהירים על עצמם ככאלה, רובם אינם מודים בזה בינם לבין עצמם ורובם שומרים את המשיכה שלהם לחוסר שוויון וא-סימטריה לתחום הפנטזיה בלבד. שנית, גם בדם"מים

רבים שמגשימים את הפנטזיות שלהם עושים זאת באופן פרטי ואינטימי, בלי שום קשר למסגרות חברתיות או קהילתיות ובלי שהדבר ישפיע על אורח חייהם או על הגדרתם העצמית. שלישית, גם בקרב בדס"מניקים מוצהרים, שמנהלים אורח חיים בדס"מי ומשתייכים למסגרות בדס"מ קהילתיות, יש מעט מאוד עניין פוליטי. התרבות של הקהילות הללו היא תרבות א-פוליטית, מחתרית, שמפגינה אינדיפרנטיות גלויה כלפי האופן שבו היא נתפשת על ידי הציבור הרחב. ולסיום, גם בדס"מניקים בעלי מודעות פוליטית, מחזיקים לעתים קרובות בעמדות פוליטיות רדיקליות ואנטי ממסדיות, שאינן מבקשות להרחיב את גבולות הנורמטיביזם אלא לשבור אותם ולאיינן אותם. אפילו בקרב בדס"מניקים בעלי אג'נדה גאה, קשה למצוא דרישה קונסיסטנטית להכלה חברתית מלאה. השאיפה לצאת מהארון ולחיות חיים בדס"מיים בגלוי גורעת משהו מהייחודיות של התרבות הבדס"מית, שהיא מחתרית במהותה. הגאווה נוכח הומואים או טראנסים בעמדות מפתח - שרים, ראשי ממשלה, שופטים - בארץ ובמדינות אחרות, אין לה מקבילה של ממש בקרב בדס"מניקים, ואין שאיפה מוצהרת לראות אדונים או עבדים מחוץ לארון בעמדות ציבוריות.

בדס"מ - היבטים מוסריים

הדילמה המוסרית היסודית - בין הזכות לחירות לבין הזכות להגנה

טענות שמרניות נגד בדס"מ אינן מעמידות נימוקים תקפים. התנגדות א-פריורית לפריצות מינית או לחריגה מהנורמה, מטעמי דת, מסורת או קונספציות מוקדמות אודות טיב האדם, אינן מעוררות דיון אתי רלוונטי בחברה המערבית המודרנית. דיון מוסרי מורכב צריך להתבסס על ערכי היסוד המקובלים בחשיבה המערבית המודרנית ועל הביטויים והנגזרות שלהם. התנגדות לבדס"מ פשוט משום שאיננו נורמלי, היא לא התנגדות בעלת בסיס מוסרי איתן. הדילמה המוסרית האמתית איננה בין עמדות שמרניות לבין עמדות ליברליות ופרוגרסיביות, אלא בין שני ערכי יסוד שונים המתנגשים במימוש של מערכות יחסים בדס"מיות.

בדס"מ מעורר דילמה מוסרית מורכבת הקשורה במתח שבין חירות האדם לבין כבודו: המתח שבין האוטונומיה שיש לאדם על חייו לבין החובה המוסרית להעניק לו הגנה. דילמה כזו מעסיקה את החברה בתחומים רבים ומגוונים. כך, למשל, הדיון הציבורי על ליגאליזציה של הסם עוסק בשאלה עד כמה הסם פוגע במי שנוטל אותו. אין כל מחלוקת ששימוש בסמים, גם אם יהיה חוקי, יעשה אך ורק על פי רצונו החופשי של המשתמש ובלי כפייה והדחה. אולם, החוגים המתנגדים לליגאליזציה של הסם טוענים שהפגיעה שהוא פוגע במשתמש היא כל-כך חמורה, שיש למנוע מאזרחים להשתמש בו אפילו אם הדבר נעשה מתוך רצון חופשי. דיון דומה מתנהל סביב סוגיית הנירמול של תעשיית הזנות. המצדדים במהלך כזה טוענים שזו זכותן של נשים לעסוק בכל מקצוע שתבחרנה בו, לרבות מקצועות מין וליווי, ושאינן לחברה סיבה או זכות למנוע מהן את פרנסתן, שאיננה פוגעת באיש. המתנגדים טוענים, שזנות היא מקצוע דחק, שאף אישה לא בוחרת בו מתוך בחירה חופשית באמת ושכל מי שבחרת בו בשל אילוצי חייה עושה זאת כמוצא אחרון וסובלת בשל כך סבל חמור. הדיון אודות מעמדו המוסרי של הריון בפונדקאות עוסק באותה הדילמה. האם יש לאישה את החופש לשאת ברחמה תינוקות של אנשים אחרים, או שמא החלטה שכזו מהווה פגיעה חמורה מדי באם הפונדקאית, פגיעה שהיא איננה עשויה לבחור בצלילות ולקבל על עצמה, ועל כן יש לגונן על אותה אישה מפני קבלת החלטה כזו? לחוק הקובע שכר מינימום יש תפקיד כלכלי וחברתי, אבל יש לו גם תפקיד של הגנה על העובד: בלעדיו היו עובדים מוכנים לעבוד שעות רבות תמורת שכר רעב. גם אם הם היו בוחרים בזה מתוך רצון חופשי, מוטלת על החברה החובה לגונן עליהם מפני מעסיק נצלן, ולמנוע מהם את ההתלבטות מלכתחילה. מוסכם שאין לאפשר לאדם לרכוש תרופות מרשם ללא מרשם מרופא מוסמך, משום שהתרופות הללו, כשהן נלקחות שלא לצורך, עלולות להסב נזק חמור. אדם המעוניין בתרופות הללו עלול לחשוב שהן תעזורנה לו להירפא, ולצורך אותן תוך שיקול לא מקצועי ולא אחראי. האחריות החברתית שיש לנו כלפי אדם כזה, דורשת מאתנו לגונן עליו מפני עצמו ומפני חוסר האחריות שלו כלפי עצמו. מנגד, אין כל איסור או הגבלה על צריכת בשר ומוצרי מזון מהחי, למרות שתזונה כזו פוגעת במי שצורך אותה, גורמת לו מחלות ומוות

בטרם עת. מוסכם עלינו, שאין לחברה זכות להתערב בהחלטות הקולניריות של החברים בה, גם כשהם מקבלים החלטות שהן הרוות אסון עבורם. ילדים זכאים להגנה א-פריורית וכך גם מבוגרים שמונה להם אפוטרופוס משום שהם אינם כשירים לקבל החלטות אחראיות.

אנשים שסובלים מהפרעות נפשיות ומפסיכוזות מועדים לאבד את האוטונומיה שלהם על ניהול חייהם. הקביעה של הממסד הפסיכיאטרי, לפיה חולי נפש אינם כשירים לקבל החלטות והם זקוקים להתערבות חיצונית ולאפוטרופוסות, היא איננה קביעה פשוטה, ואין לקבל אתה כמובנת מאליה. יתר על כן, כיוון שההגדרה של מחלות נפש היא הגדרה שיש לה משמעות פוליטית וחברתית, הפקעת חירותו של הפרט והריבונות שלו על חייו במקרים בהם איננו מסכן איש זולתו - רק משום שהוא מסכן, לפי תפישת המערכת, את עצמו - היא בעייתית ודורשת עיון רגיש ביותר. כאמור, שאלת היסוד במקרים אלה היא, מה "נורמלי" ומה דורש תיקון.

כך, למשל, יש לראות את המאבק נגד הממסד הפסיכיאטרי שמתנהל בסקנדינביה, בשווייץ ובארצות הברית נגד אשפוז כפוי, או בעד רגולציה מחמירה יותר אודות הסמכות לאשפוז בכפייה. כך גם באשר לדיון אודות התאבדות. הוגים מסוימים גורסים, שהזכות למות היא זכות יסוד בסיסית ביותר. למעשה, הזכות למות שווה בערכה לזכות לחיים. כשם ששלילה של חיי מהווה את העבירה המוסרית החמורה ביותר כלפי, כך גם כפייה של חיי עליו לאחר שמאסתי בהם מהווה עבירה מוסרית חמורה באותה המידה. המוסכמה החברתית היא, שכל אדם רוצה לחיות, ואדם שאיננו רוצה לחיות - יש לגונן עליו מפני עצמו, בכדי שלא ייקח את חייו בידי. אולם, כשיש אנשים שאינם רוצים לחיות הם מערערים על הנחות היסוד שלנו, ומדגימים את העובדה שמהותנו האנושית היא מגוונת ומורכבת, ושלא כולנו רוצים את אותם הדברים באותן הצורות. אנשים שרוצים לסיים את חייהם - בשל דיכאון או בשל מחלה קשה - חשים לעתים שרצונם למות הוא טבעי ולגיטימי, ושכפיית המשך החיים עליהם על ידי החברה היא הכפייה הקשה ביותר שיכולה להיות.

האוטונומיה שיש לפרט על חייו אפוא איננה בלתי מוגבלת. מחד, מוסכם עלינו בעליל שחירות האדם היא ערך יסודי, שיש לאדם זכות לנהל את חייו לפי ראות עיניו ולקבל החלטות באופן עצמאי כל עוד הוא איננו פוגע בזולת. מוסכם עלינו שלפרט יש אוטונומיה לפעול בעולם מתוך תחושה של חופש ואחריות, ומתוך תחושה של בעלות מלאה על גופו ועל נפשו. מאידך, מוסכם עלינו שיש לחברה חובה להגן על החלשים בה ועל מי שעלול לקבל החלטות שגויות, או על מי שעלול לקבל החלטות מתוך דוחק, בשל אילוץ או בשל מצוקה. יתרה מזאת, מוסכם עלינו שיש לנו חובה להגן על אנשים מפני עצמם, וכשהם מנצלים את חירותם על מנת להסב לעצמם סבל או נזק, מוטלת עלינו האחריות המוסרית להתערב ולמנוע את הפגיעה.

הדילמה המוסרית בהקשר הבדס"מי

בדס"מ מעורר דילמה מהסוג הזה, משום שהוא מהווה דוגמה נוספת למצב שבו אדם מקבל באופן מודע בחירות שמסבות לו סבל ונזקים. כל עוד מדובר במשחק תמים או בשעשוע אירוטי - ושוב: ברובם המכריע של המקרים, בזה מדובר - אין הדבר מעלה התלבטות מוסרית. אולם, בדס"מ איננו תמיד שעשוע אירוטי. בדס"מ בהחלט עלול להגיע לגבולות הקיצוניים ביותר של הנפש. יחסים בדס"מיים עשויים לעורר סבל עצום למי שלוקח בהם חלק, החל מכאב גופני, דרך גרימת נזקים בלתי הפיכים לגוף, השחתה של הגוף או יצירת עיוותים גופניים, וכלה במצבים נפשיים קשים ביותר, כגון: ביטול עצמי, כניעות, דיכאון, אובדנות, התמכרות, אובססיות, השתעבדות רגשית ותלות. יחסים בדס"מיים בהחלט עלולים לפגוע במי שלוקח בהם חלק, ולעתים מדובר בפגיעה חמורה. כמו כן, יחסים בדס"מיים עשויים, במקרים קיצוניים, להוות מסגרות של אורח-חיים, שקובעות את מקומו בעולם ובחברה האנושית של מי שלוקח בהן חלק. הם עשויים לקבוע את התפתחותם הרוחנית, הכלכלית, החינוכית והחברתית של אותם אנשים, ובמקרים מסוימים, לקבע אותם במצבים שאינם אופטימליים מנקודת מבטה של החברה הקונפורמית.

יחד עם זאת, בדס"מ נעשה תמיד בהסכמה. כאשר הוא לא נעשה בהסכמה הוא שייך לתחום אחר של חשיבה מוסרית, משפטית וציבורית, והוא מאובחן כסוג אחר של משיכה מינית. המשיכה הבדס"מית, כנטייה מוצהרת, היא המשיכה ליחסים בהסכמה. כך או כך, מרגע שמדובר במעשים שנעשים בהסכמה - ולמעלה מזאת: בשל משיכה הדדית ורצון הדדי - מתעורר הדיון המוסרי שתואר לעיל. על פי רוב, לא זו בלבד שהדברים נעשים בהסכמה, אלא שבשל המודעות לסכנות הכרוכות בבדס"מ, מקובל בין בדס"מים, יותר מאשר בקרב כל קבוצה אחרת, לתאם ציפיות באופן מפורט ומדוקדק לפני כל קשירה של קשר רומנטי או בינאישי, לנסח חוזים לפני ביסוס יחסים של העברת כוח, להגדיר מילת קוד המאפשרת חדילה מיידית של כל אקט לפני תחילתו, ולהגדיר רשימה של קווים אדומים שאין לחצות אותם. במובן הזה, לא רק שמדובר בהסכמה מודעת, אלא שמדובר בהסכמה בעלת משמעות משפטית מובהקת, ובהסכמה שמעידה על לקיחת אחריות מלאה.

הבעיה המוסרית נובעת אפוא, במלים פשוטות, מהעובדה שגם מזוכיסטים סובלים כשהם סובלים. הם אמנם נמשכים לסבל, יש להם דחף לחוות אותו, יש להם ריגוש מיני או נפשי כשהם חווים אותו ויש להם רצון לחוות אותו - אבל כשהם סובלים, כמו כל אחד אחר, הם סובלים. סאבים שמבקשים לחוש עלבון, השפלה או חוויה רגשית-פסיכולוגית של תחושת נחיתות ועליבות, חווים, כמו כל אחד אחר, עלבון, השפלה וחוויה של נחיתות ועליבות. העובדה שלאנשים יש נטייה להרס עצמי, משיכה לכאב או דחף לחוש מצבים קשים וטראומטיים, איננה אומרת שהחוויה שהם חווים היא חוויה קלה ומהנה עבורם. החוויה שהם חווים עלולה להיות קשה ביותר עבורם - לעתים, קשה יותר מחוויה דומה שיחווה מי שאיננו נמשך לחוות חוויה כזו. יחד עם זאת, אין להמעיט בעוצמת המשיכה והרצון של אותם אנשים להגשים את מאווייהם. אם כן, אין לחשוב על רצון חופשי, או על בחירה חופשית, בהקשר הבדס"מ, כדבר שהוא מנותק ממהות הבחירה הבדס"מית, שהיא הבחירה לחוות סבל. כשמדובר על יצרים מיניים ורגשיים עמוקים כל כך, סוגיית הבחירה איננה נפרדת מהאופן שבו אנחנו חושבים על נפש האדם ועל משמעותם של מושגים כמו "לרצות" וכמו "לבחור".

הדיון המוסרי הוא, מה הם גבולות האוטונומיה שיש לאדם על עצמו. מוסכם עלינו, שרצונו של אדם - כבודו. אולם, כאשר רצונו להיות מושפל ולחוש נחות, האם נעניק לו כבוד בכך שנשפיל אותו? מוסכם עלינו שחירות האדם היא ערך עליון - אולם, האם לאדם יש את החירות לוותר על חירותו, ולהפקיד את הריבונות על חייו בידיו של אדם אחר? אנחנו מניחים שלכל בני האדם יש זכות שלא לחוש סבל, שלא יפצעו אותם, יכאיבו להם או יפגעו בגופם - אולם, האם יש לאדם את הזכות לבחור להיפגע, להיפצע או לסבול, כשהוא חפץ בזו? התשובה לשאלות הללו קשורה, כפי שהוסבר למעלה, באופן שבו אנחנו חושבים על בדס"מניקים. אם אנחנו חושבים עליהם כעל מי שסובלים מהפרעות ופסיכוזות, הרי שהם אינם כשירים לקבל החלטות כאלה. נוסח אחר: עצם העובדה שאי מי מקבל החלטות מהסוג הזה, מעידה עליו שהוא זקוק להגנה מצד החברה, מפני עצמו ומפני המצב הנפשי המעורער שהוא מצוי בו. כאשר אנחנו נתקלים, למשל, באנשים שסובלים מאנורקסיה, ברור לנו שהם זקוקים לתמיכה ולטיפול, על מנת להירפא מהמחלה ולפתח יצרים בריאים לגבי תזונה. ברור לנו שמי שנמנע מאוכל איננו עושה זאת מתוך בחירה צלולה, אלא בשל הפרעה נפשית שמזיקה לו. אם, לעומת זאת, אנחנו חושבים על בדס"מ בתור נטייה מינית ובתור זהות מינית, אז הזכות הטבעית של אנשים לחיות לפי זהותם ובהתאם למבנה האישיות שלהם היא זכות בסיסית, ומי שהנטייה שלו איננה נורמטיבית והוא מעוניין לחוש מושפל, לוותר על חירותו, לחוות סבל גופני וכדומה - מאתגר את הקונבנציות שלנו באשר למה שנורמלי ומה שאיננו נורמלי, או: באשר למה שדורש טיפול ומה שדורש הכלה מצד החברה.

הדילמה המוסרית והאקטיביזם הגאה

נתאר לעצמנו גבר שנמשך לגברים, אבל בוחר לשמור את נטייתו בסוד, להינשא לאישה, להקים משפחה ולחיות חיים הטרונומטיביים. בחירה שכזו, קשה למצוא כלפיה יחס של כבוד, או למצער יחס סובלני, מצד חוגים של אקטיביזם הומו-לסבי. בחירה כזו נוגדת את המצע האידיאולוגי הגאה, והיא נתפשת בהכרח כבחירה שנובעת מהבניה חברתית או מאילוצים חברתיים. היא נתפשת כבחירה המבוססת על שקר ועל כן, ככזו שתסב לאותו גבר

חיים של סבל ומצוקה. בחירה כזו לא עשויה להיתפש על ידי חוגים כאלה כבחירה חופשית באמת, שיש לתת לה יחס מכבד. אולם, אותו גבר עשוי לחשוב שהשקר שעשה בנפשו, לכאורה, איננו מהותי. הוא הרוויח בזכות הבחירה שקיבל חיים קונפורמיים, נוחים, והוא נהנה מאהבה, מקשרים חברתיים תקינים, מחוויות משפחתיות ומשלמות נפשית. אמנם נכון, שפנטזיות הומוארוטיות ממשיכות ללוות אותו בלילות, אולם הוא מתאמץ להדחיק אותן ולהשכיח אותן, הוא נותן למין ומיניות מקום שולי יחסית בחייו, והוא מרגיש שהוא זוכה לקיים חיים מלאים ושלמים. ביסקואלים וא-סקואלים עשויים להרחיב את גבולות הדיון המוסרי והפוליטי אודות גבר כזה, ולהציע דרכים אחרות להבין את הבחירה שבחר.

קהילת הטראנס מתמודדת עם אתגר קשה יותר, משום שהבחירה לערוך שינויים הורמונליים, כירורגיים או קוסמטיים היא לעתים בחירה בלתי הפיכה, וקיים חשש ממשי שזכרים או נקבות יעברו ניתוחים כאלה בשביל להשיג הלימה בין גופם לבין זהותם המגדרית, אולם יחוו לאחר מכן חרטה וחוסר שלמות עם השינויים שביצעו. מצד הממסד, כמו גם מצד קהילת הטראנס במסגרות שונות שלה, יש תמיכה וליווי של מי שמבקשים לערוך ניתוח לשינוי מין, על מנת לוודא שאותם אנשים לא מקבלים החלטה פזיזה, ועל מנת לוודא שהם אינם פוגעים בעצמם. ההחלטה לערוך ניתוחים מרחיקי לכת היא החלטה דרסטית יותר מאשר ההחלטה לקיים יחסי מין עם בני מינך, וישנה הכרה בכך שזהות מגדרית עשויה להיות פלואידית וגמישה בצורה כזו או אחרת.

אילולא התעורר הדיון המוסרי, בין חירות הפרט לבין החובה להגן עליו, לא היה צורך בוועדה פסיכיאטרית שתאשר בקשות לערוך ניתוחים לשינוי מין. ואמנם, במקומות רבים בעולם אין ועדה כזו, וכל אדם רשאי לפנות על דעת עצמו למנתח פרטי ולערוך בגופו כל שינוי שיחפץ. אותו מטופל יידרש לחתום על הצהרה לפיה הניתוח נעשה מתוך בחירה חופשית ובדעה צלולה, ותו לא. השאלה האם יש צורך לאשר באופן רשמי וממסדי בקשות לשינוי מין, או שמא יש להשאיר את ההכרעה בעניין לשיקול דעתו הבלבדי של המנתח, היא שאלה נוספת שנוגעת לגבולות האוטונומיה של הפרט על גופו ולגבולות האחריות הציבורית והחובה החברתית לספק הגנה לפרטים בקרבה.

הדילמה המוסרית והקהילה הבדס"מית

עבדים שעוברים סירוס מרצון אינם נדרשים לקבל אישור ממסדי ואין ועדות רשמיות שיכולות לאשר או לדחות בקשות להליך כזה. הם עשויים לקבל יעוץ מרופא מוסמך, ובקרב בדס"מניקים בארצות הברית, למשל, יש רישום מסודר של רופאים שיש להם הבנה בבדס"מ ואשר יכולים לספק יעוץ מקצועי ובלתי מוטה. אולם, בסופו של דבר, מבחינת החוק, ההחלטה לעבור את ההליך היא שלהם בלבד. בהתאם לאידאולוגיה הליברלית והתפישה שיש לאדם אוטונומיה על גופו, יש לאזרח בארצות הברית ובמדינות אחרות סמכות מלאה לעצב את גופו כראות עיניו.

עבדים שמבקשים לערוך שינוי כזה פונים לעתים קרובות למסגרות של הקהילה הבדס"מית. במסגרות קהילתיות הם יכולים להתייעץ עם אנשים אחרים, שווים להם ודומים להם, שיכולים ליעץ בגובה העיניים מתוך גישה קהילתית ובלתי פטרונית. במקום לקבוע באופן קטגורי שאדם כזה זקוק לטיפול נפשי כדי להתגבר על הדחף שלו לעבור סירוס - ובמקום לקבוע באופן קטגורי שאדם כזה הוא בעל זהות מגדרית ייחודית ושראוי שיגשים את זהותו על מנת שלא לחיות בשקר ותוך התכחשות לעצמו - מאפשר הדיון הקהילתי לאותו אדם לברר עם עצמו את טיב ההתלבטות שעמה הוא מתמודד, את ההשלכות והקשיים שהיא מעוררת, לשמוע מאנשים שעברו את ההליך על החוויה שלהם ולשמוע מאנשים שהיה להם דחף לעבור את ההליך אבל החליטו להימנע ממנו על החוויה שלהם. מדובר, כמובן, בהליך נדיר וקיצוני ביותר, אולם הוא מצביע על קצה הדילמה, הבאה לידי ביטוי גם במצבים קיצוניים פחות. ככלל, השאיפה להימנע מקביעה קטגורית של דרך הפעולה הרצויה בדילמות מורכבות היא שאיפה מוסרית יותר, אולם היא מקשה מאוד על התארגנות פוליטית ועל ניסוח של אג'נדה מחייבת.

בדס"מניקים שיש להם צורך עצום ודחף פנימי חזק לחוות חוויות בדס"מיות, אבל הם מדחיקים את הדחפים הטבעיים שלהם, מתכחשים לנטייתם וחיים חיים נורמטיביים מגלים, לעתים, שהדחקה שכזו גורמת סבל בל יתואר

ומצוקה אדירה, בשל התחושה האיומה שהם חיים בשקר, ושהם מחמיצים את ההזדמנות לחיות את חייהם כפי שהם "אמורים" לחיות אותם, לפי נטייתם הטבעית. אנשים חשים, לעתים, שהם אינם מגשימים בחייהם את מהותם, או שהם מתכחשים לצרכים הכי בסיסיים ואנושיים שלהם. בדס"מניקים רבים מעידים, שלא ניתן "לרפא" את הזהות הבדס"מית או להתגבר עליה, ושהיא נוכחת כל החיים. התחושות הללו הן אינן קלות כלל, והן דורשות יחס מכבד ואמפתי. יחד עם זאת, יש לזכור שישנם אנשים שנמשכים לבדס"מ ואינם מעוניינים לתת ליצרים הללו ביטוי מעשי, ויש כאלה שמעידים שהם התגברו על הנטייה הזו ונפטרו ממנה.

בדס"מניקים שמנהלים אורח חיים בדס"מי חווים לעתים מצבים קיצוניים מאוד, שגורמים למצוקה ולסבל גופני ונפשי. הגשמה מלאה של נטיות בדס"מיות היא הגשמה של סיטואציות ומצבים לא קלים, ויש בדס"מניקים שמגלים שמימוש התאוות שלהם וניהול אורח חיים אלטרנטיבי מובילים להתמכרות, לאובססיות, לניתוק מהסביבה החברתית הקונפורמית ולחיים מלאי סבל. עבדים שמשמעבדים ליחסי שליטה טוטאליים עלולים לפתח אישיות פגיעה ביותר, המלווה בדימוי העצמי הירוד ביותר שניתן להעלות על הדעת. להבדיל ממאבקים גאים של קהילת הלהט"ב, קשה במקרים כאלה לבוא אל החברה בדרישה הפשוטה להכיל בדס"מניקים ולהעניק להם לגיטימציה ציבורית. אנשים שיש להם משיכה לפגוע או להיפגע, קשה להציע להם קמפיינים של העצמה, השלמה עם זהותם או קבלה עצמית. בלאו הכי, כשמרכיב יסודי בזהות המינית של פלוני היא תחושת נחיתות, למשל, מה המשמעות של מאבק להעצמה? "תרגיש נחות ותהיה שלם עם זה", "תהיה גאה בזה שאתה מרגיש מושפל". מה זה בכלל אומר? יחד עם זאת, יש לזכור שישנם אנשים שמנהלים אורח חיים בדס"מי ומרגישים שלמות מלאה והלימה מלאה בין רצונותיהם, מאווייהם וזהותם לבין החיים שהם חיים, והם חשים סיפוק ושמחה על כך שבחרו לחיות בהתאם לנטייתם הטבעית.

בשיח הפנימי בתוך החברה הבדס"מית מקובלת ההכרה בכך שהזהות הזו כוללת בתוכה סכנה. הקהילה הבדס"מית היא קהילה תומכת, שמנסה לעזור לאנשים להגשים את הנטיות שלהם ולחיות לפיהן, תוך שמירה עליהם, על ביטחונם ועל נפשם מתוך הבנה שהגשמת הנטייה הבדס"מית היא מסוכנת, ומתוך הבנה שהדחקה והתעלמות ממנה גם היא מסוכנת. בדס"מ בתור סוג של זהות מינית ומגדרית היא זהות יותר פלואידית, נזילה ובלתי מחייבת, מהזהות ההומו-לסבית. אין בהכרח שיפוט או ביקורת כלפי מי שאיננו מעוניין להשלים עם הנטיות שלו ולקבל אותן, אלא מבקש "לטפל" בהן ולהירפא מהן. בה במידה, אין ביקורת או שיפוט כלפי מי שמבקש לקבל את נטיותיו ולהגשים אותן, תוך סובלימציה שלהן ותוך נקיטת אמצעי זהירות והגנה. כיוון שניתן לחשוב על המשיכה לבדס"מ בדרכים שונות, הרי שניתן להציע דרכים שונות לפתור את הדילמות המוסריות שהיא מעוררת ולהציע מצעים פוליטיים ואידאולוגיים שונים. הבחירה של גבר שנמשך לגברים לנהל חיים הטרונורמטיביים, למרות פנטזיות הומוארטיות שהוא חווה, נתפשת בחוגים אקטיביסטים גאים כבחירה שאיננה בחירה חופשית, בחירת דחק שיש לתקן את החברה על מנת שבעתיד לא יהיה בה צורך. הבחירה של גבר שנמשך לבדס"מ לנהל חיים הטרונורמטיביים, למרות פנטזיות בדס"מיות שהוא חווה, לא נתפשת בקרב חוגים בדס"מיים על פי רוב בתור בחירת דחק. הנטייה הבדס"מית מערערת את הדיכטומיה שבין זהות, העדפה אינטימית ופארפיליה, והיא עשויה לבוא לידי ביטוי בצורות שונות, או להיתפש במקרים שונים באופנים שונים.

ככלל, המחשבה שיש לנו כחברה זכות להפקיע מאדם את חירותו ולבטל את מעמד הבכורה שיש לו על חייו, על גופו, על נפשו ועל מערכות היחסים שהוא מנהל, היא מחשבה בעייתית. היא בעייתית כשהיא מגיעה מצד חוגים הומונורמטיביים, היא בעייתית כשהיא מגיעה מצד חוגים הטרונורמטיביים והיא בעייתית כשהיא מגיעה מצד חוגים שמרניים או מצד הממסד הפסיכיאטרי. באותה הנשימה, ההכרה באחריות שלנו כחברה כלפי החברים בחברה בכלל, וכלפי החלשים ביניהם בפרט, מחייבת אותנו להודות שאנשים מסוימים מקבלים החלטות שגויות, שהם מקבלים החלטות מתוך חוסר שיקול דעת או חוסר זהירות, שהם אינם אחראים ואינם דואגים לעצמם כראוי, או שהם פוגעים בעצמם והם זקוקים להגנה מצד החברה, לתמיכה ולטיפול. אי אפשר לפטור את הדילמה הזו בליברליזם קיצוני ולומר, שאם מי שסובל מאנורקסיה איננו מעוניין לאכול, אז זכותו שלא לאכול ואין לחברה עניין

להתערב בשיקוליו האישיים. אי אפשר לפטור את הדילמה הזו בשמרנות קיצונית ולומר, שכל מי שיש לו צרכים חריגים או נטיות יוצאות דופן, איננו יודע מה טוב עבורו ואיננו כשיר להחליט. אי אפשר להחיל נורמטיביזם קונפורמיסטי על כל אורחות החיים ולחייב את כלל האזרחים לפעול לפי נורמות חברתיות מוגדרות. בדס"מ - במיוחד בשוליים הקיצוניים שלו, אבל גם במצבים ובפרקטיקות שכיחים ומקובלים מאוד בקרב בדס"מניקים - מעמיד את הדילמה הזו בצורה גלויה, ומחייב עיון מחודש בכל מקרה לגופו.

בדס"מ - היבטים משפטיים

הדילמה המשפטית היסודית - בין הגדרת הקרבן לבין הגדרת המעשה הפלילי

לדילמה המוסרית שתוארה לעיל יש ביטוי משפטי, שנובע ממנה במישרין. מצבים בדס"מיים קיצוניים מהווים תעתיק קרוב למדי של מעשים פליליים: תקיפה ותקיפה מינית, הטרדה מינית, ניצול וניצול מיני, סחיטה באיומים, אונס. יחסי אדון-עבד קיצוניים מהווים עבירות לכאורה על החוק האוסר על עבדות, על החוק האוסר על כליאת שווא, על דיני עבודה רבים והם מהווים הפרה לכאורה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. מצד שני, מעשים בדס"מיים נעשים תחת סוגים שונים ותחת רמות שונות של הסכמה. בהעדר חקיקה ממוקדת, העוסקת בבדס"מ באופן מפורש, מקרים בדס"מיים שמגיעים לפתחו של בית המשפט נדונים בכפוף לחוק הקיים, בכפוף לשיקול דעתו של השופט ובכפוף לתקדים. הדיון המשפטי עוסק בפרשנות שיש לתת לחוק ובשאלת מעמדה של ההסכמה.

כאשר מדובר בעבירה פלילית, המדינה תובעת את העבריין בשל עבירה על חוק שיש לו חשיבות ציבורית וחברתית. באופן עקרוני, המדינה עשויה להרשיע עבריין גם מבלי שהקרבן יגיש נגדו תלונה, משום שהעבירה הפלילית איננה כלפי הקרבן, אלא כלפי המוסר והצדק. תיק בראון הוא הדוגמה המפורסמת ביותר לעניין זה, והוא דוגמה מאלפת של הסוגיה הזו. בשנת 1987 פשטה המשטרה הבריטית על אחוזה במנצ'סטר ועצרה שישה עשר גברים שניהלו יחסים סאדומזוכיסטיים במשך כעשור. לכולם היו בתים משלהם, מקצועות, חלקם בעלי מקצועות מכובדים, לחלקם היו משפחות, וכולם היו שבים ונפגשים באחוזה הזו אחת לאיזה זמן בשביל לשחק אחד עם השני בסאדומזוכיזם. אף אחד מהמשתתפים לא פנה למשטרה או לרשויות המדינה. כל השותפים למעשה נטלו בו חלק מתוך בחירה חופשית ושווה למפגשים באחוזה פעם אחר פעם. למשטרה נודע על המפגשים הללו בשל קלטת וידאו שהגיעה לידיה במקרה ותיעדה את האירועים. השוטרים היו בטוחים שהם צופים בתיעוד של תקיפה סאדיסטית אכזרית שהסתיימה ברצח, והמשטרה פתחה מיד בחקירה מיוחדת. לאחר שהתנהל מבצע חשאי ממושך, הצליחה המשטרה לעצור את הגברים שנחשדו בתקיפה, אולם באותו מבצע היא הגיעה גם אל הגברים שהיה חשד שנרצחו. הסתבר שכולם בריאים ושלמים, וכל המעורבים ללא יוצא מן הכלל העידו שכל המעשים נעשו בהסכמה מלאה ומתוך רצון חופשי. אף על פי כן, המשיכה המשטרה בחקירתה ובהמלצתה הגישה הפרקליטות הבריטית כתבי אישום נגד כל הגברים שהיו מעורבים בפרשה, באשמה של תקיפה וגרימת חבלה גופנית חמורה. יתרה מזאת, גם נגד הגברים המזוכיסטים, שלא הואשמו בתקיפה משום סוג, הוגשו כתבי אישום בגין סיוע לביצוע דבר עבירה, משום שאפשרו לגברים אחרים לבצע עבירה של תקיפה וגרימת חבלה חמורה בהם עצמם, ולא ניסו למנוע את המעשים (!). כל שישה עשר הגברים הורשעו בעבירות שיוחסו להם. הם הגישו ערר לבית הלורדים והפסידו בו. לאחר מכן הם הגישו ערר לבית המשפט האירופי לזכויות אדם והפסידו גם שם.

התפישה המשפטית עליה התבססו כל השופטים שהרשיעו את אותם הגברים היא, שהסכמה איננה מהווה הגנה משפטית תקפה במקרים של תקיפה וגרימת חבלה. במלים אחרות, האיסור לעבור על החוק הזה הוא איסור שנובע מערכים מוחלטים ולא מדאגה לטובתו של המותקף. על אף שלא הייתה כל מחלוקת באשר להסכמה שניתנה ובאשר לאיכותה, פסקו השופטים שמעשי הגברים הללו נגדו את "טובת הציבור", ושהעבירות שביצעו הן "עבירות נגד המוסר". לורד טמפלמאן פסק, שההנאה מאלמות היא אכזרית ונוגדת את ערכי היסוד של החברה, ועל כן רשאית החברה להתנגד לה ולמנוע אותה. למעשה, תיק בראון קבע תקדים בריטי, לפיו הסכמה איננה

רלוונטית בדיון אודות עבירות פליליות. אולם, התקדים הזה איננו חד משמעי.

דוגמה פחות אבסולוטית מזו שהוצגה בדעת הרוב של תיק בראון, היא התיק שהתנהל בגרמניה נגד ארמין מיוויס. מיוויס פרסם מודעה באתר האינטרנט The Canibal Cafe ובה כתב שהוא מחפש גבר שמעוניין להיאכל על-ידו. יורגן ברנדס נענה להודעה והשניים נפגשו בביתו של מיוויס לאחר שתיאמו ביניהם בפירוט את כל הפרטים. הם בילו ביחד לילה אחד, שבמהלכו ערף מיוויס את איבר מינו של ברנדס, טיגן אותו במחבת והגיש אותו כארוחה משותפת לשניהם. לאחר מכן הוא הניח את ברנדס באמבט של מים פושרים ונתן לו לדמם למוות בעודו יושב בסלון וקורא ספר מדע בדיוני. כשברנדס מת, גזר מיוויס את גופו לנתחי בשר ושמר אותם במקפיא. הוא המשיך לאכול את גופו של ברנדס במשך מספר שבועות, ואפילו חלק מנות שבישל מבשרו עם חבריו למשרד, עד אשר נתפס על ידי הרשויות והובא למשפט. יש להדגיש, שקניבליזם היא תופעה קיצונית וחריגה ביותר. קיטום איברים, פציעה בלתי הפיכה או גרימת נזקים גופניים הם תופעות שבשוליים הקיצוניים ביותר של הנטיות הבדס"מיות, וריגוש מיני מהרצון להרוג או להיהרג הם דבר שכמעט ואיננו קיים. יחד עם זאת, לביטויים מרוסנים של פנטזיות הרג ושל פנטזיות קניבליזם יש במה במסגרות בדס"מיות סטנדרטיות, והאתר שדרכו נפגשו השניים הוא אתר בדס"מי שהיה פעיל והיו בו חברים לא מעטים, אשר חלקו פנטזיות שכאלה וגם ביצעו מעשים שמדמים אותן בדרכים שונות.

מכל מקום, המשפט שהתנהל בעניינו של מיוויס לקח את כל זה בחשבון. מיוויס שמר את ההתכתבות בינו לבין ברנדס טרם אותו הערב ותיעד את כל מהלך הערב ההוא בווידיאו. הן ההתכתבות ביניהם והן הסרט שתיעד את האירוע שימשו כראיות קריטיות במשפט. העובדה שכל מהלך הערב היה מתוכנן בדקדוק מראש ושבברנדס הגיע אל מיוויס בידיעה ברורה של מה שהולך להתרחש שיחקה תפקיד מכריע בדיון המשפטי. למעשה, ברנדס היה מעוניין בהליך באותה המידה שמיוויס היה מעוניין בו, ושיתוף הפעולה עם המהלכים לאורך הערב, לרבות העובדה שאכל את איבר מינו המטוגן בכעין ארוחת ערב משותפת, ביחד עם מיוויס, השפיעו מאוד על החלטת השופט. בשל ההסכמה הזו והרצון ההדדי הזה, טענו סנגוריו של מיוויס שיש לזכות אותו מכל אשמה, והיו לטענה הזו הדים תקשורתיים וציבוריים. בשל הטענה הזו, הרשיע השופט את מיוויס בהריגה בלבד, ולא ברצח. אם כן, גם במקרה זה ניתן לראות את הביטוי לגישה, לפיה עבירה על חוק פלילי איננה קשורה אך ורק בעמדתו של הקרבן כלפי העברין. כעיקרון יסודי, אין לאדם זכות להרוג אדם אחר, ואין לאדם את הסמכות להתיר לאחר להרוג - אין לו אפילו סמכות להתיר לאחר להרוג אותו עצמו. הדיון אודות המתות חסד, של אנשים חולים המבקשים לסיים את סבלם, והדיון אודות אשפוז כפוי וטיפול כפוי - היינו: אודות כפיית החיים עצמם - על מי שסובל מדיכאון ומבקש לשים קץ לחייו - הם דיונים מוסריים ומשפטיים בסוגיות דומות.

הערר שהגישה הפרקליטות נגד הכרעת השופט בעניינו של מיוויס לא ניסתה לכפור בהנחות העקרוניות של השופט. חלף זאת, היא ביקשה להראות שמיוויס מהווה סכנה לציבור, שכן הוא לא נפטר מהדחף הקניבלי, ושההסכמה שנתן ברנדס לא הייתה הסכמה צלולה, משום שהוא סבל מהפרעה נפשית שמנעה ממנו את הכשירות לקבל החלטה אחראית. הווה אומר, הדיון הגרמני נתן משקל רב יותר לשאלת ההסכמה של הקרבן מאשר הדיון הבריטי. מיקוד תשומת הלב בערר שהוגש לבית המשפט העליון נסוב סביב סוג ההסכמה ואיכותה. אולם, גם כאן, אפילו כשנחשבה ההסכמה בעיני השופט להסכמה איכותית, לא היה בה די כדי לאיין את העבירה לחלוטין.

בין אונס לבין תקיפה מינית

הדיון המשפטי באשר להסכמה בתיקים פליליים דן, בעצם, במעמדה של הסכמת הקרבן לתקיפה כעילה להגנה משפטית של הנאשם. התהייה היא, כפי שתואר בתיק בראון, האם העבירה הפלילית היא כנגד הקרבן או כנגד המוסר והחברה. אילו הייתה מקובלת התפישה, שהעבירה היא כנגד הקרבן בלבד, הרי שבהעדר קרבן אין עבירה. הווה אומר, לפי תפישה כזו, הסכמה מאיינת את האשמה הפלילית לחלוטין. משום כך, יש חשיבות סמנטית לעובדה שהתביעה הפלילית נעשית מטעם המדינה ולא מטעם הקרבן, ואשר על כן, יש למדינה את

הסמכות העקרונית להרשיע גם עבריין שהקרבתו שלו איננו מעוניין להעיד נגדו או להגיש נגדו תלונה. אולם לא בכל עבירות המין אלה הם פני הדברים.

בהגדירו את עבירת האינצסט קבע המחוקק בשנת 1977 את נוסחו המקורי של סעיף 345 לחוק העונשין כדלהלן: "הבועל אישה, שאינה אשתו, נגד רצונה תוך שימוש בכוח או באימו עליה במוות או בחבלת גוף קשה, או כשהיא בחוסר הכרה או במצב המונע את התנגדותה דינו מאסר ארבע עשרה שנים". בהתאם לנוסח החוק, נהגו השופטים לבחון בדקדקנות את מידת ההתנגדות שהביעה האישה לפני החדירה ובמהלכה, על מנת לבחון אם אמנם נעשתה הבעילה כנגד רצונה של האישה. בפסק דין אחד, קבע בית המשפט כי הביטוי "נגד רצונה" מחייב את התביעה להוכיח "התנגדות אמיתית וראויה לשמה" בעלת ביטוי פיזי חיצוני. בפסק דין אחר הוא פסק שדי בהתנגדות מילולית. בשנת 1988 פסק השופט שמגר בפרשת האונס בשמרת, שניתן להוכיח שבוצע אונס גם מבלי שהנאנסת הביעה התנגדות פיזית או מילולית. פסיקתו הובילה לשינוי בחוק, וכחלק מתיקון 22, שינה המחוקק את סעיף 345 לחוק העונשין, כך שהביטוי "נגד רצונה" הוחלף בביטוי "שלא בהסכמתה החופשית". השינוי הסמנטי ביטא שינוי מהותי בתפישת מעמדה של ההסכמה. משקל הכובד של בחינת העבירה עבר ממעשי האישה אל מעשי הגבר, ועל מנת להוכיח שנעשתה עבירה יש להוכיח שהאישה לא נתנה למעשה הבעילה את הסכמתה החופשית והמלאה. השופט מישאל חשין פיתח את הפרשנות הזאת וקבע, שעבירת האינצסט משתכללת גם במקרים בהם האישה לא הביעה את הסכמתה, ולא רק במקרים בהם היא הביעה חוסר הסכמה. כלומר: הוא קבע שעל הגבר מוטלת האחריות לקבל את הסכמתה של האישה, ומבלעדי זאת מעשה הבעילה מהווה אינצסט. בשנת 2001 נמחק מלשון החוק הביטוי "תוך שימוש בכוח". שינוי זה קבע באופן סופי, שאונס הוא בעילה שלא בהסכמה, ולא רק בעילה כפויה. תיק שהתנהל נגד פלוני בבית המשפט העליון בשנת 2007 קבע ש"אונס שתחילתו ברצון דינו כדין אונס". אותו פלוני קיים משגל עם אישה שהביעה את הסכמתה למעשה והחלה בו מתוך רצון חופשי, אולם במהלך האקט חזרה בה מהסכמתה, ביקשה לחדול אותו, והגבר המשיך במעשה הבעילה. כלומר, הסכמה לקיום יחסי מין איננה שוללת מן האישה זכות סירוב בעתיד, וההסכמה צריכה להינתן לכל אורך המעשה.

בעילה בהסכמה איננה מהווה עבירה על החוק. ליתר דיוק, בעילה בהסכמה היא מעשה נורמלי לחלוטין, שרובם הגדול של בני החברה עושים מפעם לפעם, ואין שום התנגדות מוסרית, חברתית או חוקית לקיומו. המדד היחיד לשפוט על פיו האם בעילה מהווה יחסי מין לגיטימיים וחוקיים או מעשה של אינצסט פלילי ובלתי מוסרי, הוא מדד ההסכמה. במלים אחרות, השינויים שחלו בחוק האינצסט מנוסחו המקורי ועד ימינו מבטאים שינוי בתפישתו. בעבר אונס נחשב לווריאציה ספציפית של תקיפה מינית אלימה והיום אונס נחשב לפגיעה באוטונומיה של האישה ובריבונות המלאה שלה על גופה. בעילה שלא בהסכמה נחשבת לאונס גם אם היא נעדרת סממנים אלימים או ביטויים של כפייה פיזית, משום שמטרת החוק היא הגנה ליברלית על העיקרון לפיו לכל אישה, בכל רגע נתון, יש בעלות מוחלטת על גופה וזכות מלאה להחליט מה יעשה בו. בדילמה שבין חירות הפרט לבין הזכות להגנה, אפשר לומר שהדגש שבשינוי התחקיתי לגבי תפישת האונס הוא דווקא דגש על חירותה של האישה, יותר מאשר דגש על זכותה להגנה.

הסבת כאב במכוון ובהסכמה איננה מעשה נורמלי שרוב בני החברה עושים מפעם לפעם. בית הלורדים הבריטי פסק בתיק בראון, שגרימת חבלה גופנית מהווה עבירה כשלעצמה. להבדיל מיחסי מין, שהם בלתי ראויים רק במקרה שהם נעשים בכפייה, צריבת כוויה על העור באמצעות ברזל מלוהט היא בלתי ראויה גם כשהיא נעשית מתוך רצון הדדי. קביעת העבירה הפלילית בחוק האוסר על אונס מבוססת, מבחינת ההשקפה המוסרית, על עקרון היסוד שיש לאדם אוטונומיה מלאה על גופו. קביעת העבירה הפלילית בחוק האוסר על תקיפה, לפי פסק הדין בתיק בראון, מבוססת, מבחינת ההשקפה המוסרית, על עקרון היסוד שיש לאדם זכות להגנה, ושזכות זו גוברת לעתים על האוטונומיה שלו ועל חירותו לקבל החלטות באופן עצמאי. לכן, בתיקים העוסקים באונס יש חשיבות מכרעת לברור ההסכמה ואיכותה, ואילו בתיקים העוסקים בתקיפה או תקיפה מינית אין לברור הזה

חשיבות רבה. נוסח אחר: יחסי מין הם פליליים רק אם נעשו שלא בהסכמה. תקיפה מינית היא פלילית כשלעצמה, בין אם נעשתה בהסכמה ובין אם לאו.

הפרשנות הזו לאיסור על אינוס עשויה להיתקל בביקורת בדס"מית. במקרים רבים אנחנו חווים חוויה של ודאות נפשית, רגשית או שכלית, ויכולים להעיד בביטחון, למשל, שאנחנו מעוניינים בדבר מה או שאיננו מעוניינים בו. במקרים רבים יותר, איננו יודעים מה הם רצונותינו באופן כל-כך מובהק. כשאישה או גבר יודעים בוודאות שהם אינם מעוניינים לקיים יחסי מין עם פלוני או פלונית, סביר להניח שהם יביעו, אף על פי כן, התנגדות לכך, בין אם באופן מילולי או באופן פיזי. סביר להניח שאם המעשה ייעשה בהם בניגוד לרצונם, הוא ייעשה בכפייה. כשאישה או גבר אינם יודעים בוודאות האם הם מעוניינים באותו האקט או שאינם מעוניינים בו, בחינת "שינוי הלבבות", המאוויים הסותרים שבנפש האדם, החשק המיני הנוגד לעתים את המחשבה הרציונלית, הנכונות להימצא בסיטואציה אינטימית עם אדם קרוב אשר איננה אקוויוולנטית לנכונות לקיים אתו כל סוג של מגע או כל סוג של מין, הרצון להישמע להוראות של אדם סמכותי או הנכונות לשתף פעולה עם מעשים שאיננו שלמים איתם בכל מובן המילה, ההנאה הנפשית מהחוויה העומדת לעתים בסתירה למועקה גופנית או כאב שמתעוררים במסגרת משגל - כל הדברים המורכבים הללו שהם ביטוי של הנטייה הבדס"מית שיש במובן כזה או אחר בכל אדם ואדם, ואשר הם ביטוי של מה שעושה אותנו אנושיים במערכות היחסים המורכבות שאנחנו מקיימים עם בני אדם אחרים - בחינה של כל החוויה הנפשית הזו לעומקה היא מעבר לכוחו של בית המשפט. כשנדרשת הסכמה מצד שני המשתתפים, אנחנו תמיד צריכים לקחת בחשבון את כל הגוונים האפורים והטבעיים שבין הסכמה מלאה לבין חוסר הסכמה מלא. על פי רוב, החוויה הנפשית שאנחנו חווים, בהקשרים רבים ובהקשרים מיניים בפרט, היא חוויה של הסכמה חלקית, של הסכמה גבולית או של הסכמה מורכבת.

איכות הסכמה הבדס"מית

מי שיוצר קשרים, מערכות יחסים או מפגשים אינטימיים באמצעות המסגרות הבדס"מיות - מועדונים, מסיבות, פסטיבלים, אתרי אינטרנט - מעיד על עצמו מראש שהוא מעוניין בקשרים מסוג זה ובמפגשים מסוג זה. במובן הזה, יש במפגשים הללו תמיד בסיס של הסכמה ויסוד כלשהו, של היכרות עם סוג האינטראקציות והבנה של טיבן, מצד כל מי שלוקחים בהן חלק. מעבר לזה, הנורמה המקובלת באספקלצ'ר הבדס"מית היא שבמפגשים בין זרים יש לקבוע מילת קוד, המאפשרת לנשלת לחדול כל ששן בכל שלב. כמו כן, ישנה נורמה מקובלת לפיה כל נשלת רשאי להגדיר מראש רשימה של גבולות וקווים אדומים, ושולטים מתחייבים לכבד את גבולות הנשלת שלהם. נורמה נוספת היא עריכה של תיאום ציפיות, תכנון פרטי המפגש מראש והגדרה גלויה של העדפות, סגנונות ואקטים רצויים ובלתי רצויים. הסכמה כל-כך מלאה ומפורשת היא דבר נחוץ במפגש בין אנשים זרים, כאשר ברור לשני הצדדים שהמפגש - שהוא מהנה ורצוי לשניהם - עשוי בו בזמן להוות גם חוויה קשה. מפגשים מיניים נורמטיביים לחלוטין מסתיימים לעתים קרובות בתחושות קשות. השותפים להם חשופים לחוויות של הטרדה מינית, כפייה או ניצול מיני, ובמקרים רבים אין הדבר נובע מכוונות זדון או ממניעים פליליים, אלא הוא נובע מהעדר נורמות תרבותיות חיוביות שכאלה, של תיאום ציפיות ושל שיח גלוי על העדפות, רצונות או קווים אדומים. במובן התרבותי הזה, לבדס"מ יש יתרון גדול על קשרים מיניים ורומנטיים וניליים.

אולם, ישנם גם סוגים מגוונים יותר של הסכמה בדס"מית. עבד ואדון המנהלים מערכת יחסים מסוג D/s שוברים בהדרגה את כל הכללים שיצרו בנקודת הפתיחה. מערכת יחסים כזו מבוססת על תקשורת פסיכולוגית אינטימית מאוד בין השניים, שנוצרת בה שליטה אמיתית של הדום על הסאב - שליטה נפשית ורוחנית, שאיננה סטרוקטורלית בלבד. זוגות כאלה מגיעים למצבים שבהם השפעתו של הדום על הסאב עשויה לחרוג מכל מה שנחשב כהסכמה צלולה במסגרות קונפורמיות, והמתבונן מהצד יחשיב מערכת יחסים שכזו למערכת יחסים של ניצול, שיעבוד והתעללות רגשית. סאבים מאבדים בקשרים רומנטיים שכאלה את היכולת הנפשית להתנגד, והמשמעות המשפטית של ההסכמה שלהם מוטלת בספק. סאבים רבים שואפים להגיע למערכות יחסים כאלה, וכשמערכת יחסים כזאת נמצאת בראשית דרכה, הם עשויים לחזות מראש, או לקוות, שהם יגיעו למצב נפשי כזה בסופה,

שמאין את היכולת לתת הסכמה צלולה. מה המעמד המשפטי של מצב כזה, שבו סאב איננו מסוגל לסרב, אבל הוא קיווה מראש שבסופו של דבר כך יהיה?

סוג נוסף ובעייתי של הסכמה הוא חוזה שנערך במסגרת יחסי S&M בין סאדיסט למזוכיסט לפני ביצוע אקט אליים. כיוון שניתן לחזות מראש שבמהלך האקט לא תעמוד לו רוחו של המזוכיסט לסבול את האקט, הוא נותן מראש את הסכמתו המוצהרת והמפורשת לביצוע האקט עד סופו. ישנם חוזים שבהם, למשל, נערך פירוט מלא של סשן מבעוד מועד וניתנת הסכמה של המזוכיסט לעבור את הסשן מראשיתו ועד סופו, תוך ויתור על הזכות להתחרט במהלך הסשן. מה מעמדו של חוזה כזה, במידה והסאדיסט עמד בתנאי החוזה וביצע רק את מה שסוכם מראש, אולם המזוכיסט אכן התחרט במהלך האקט? הסכמה המבוססת על כך, שחזה מראש שהאקט יהיה קשה מנשוא ויוביל לרצון לחדול באמצע, ועל כן הצהיר מראש ובמפורש על הפקדת הסמכות בידי הסאדיסט תוך ויתור על הזכות לחדול את האקט באמצע - מה טיבה של הסכמה כזו ואיך יש לחשוב עליה מבחינה משפטית?

וריאציה על הסכמה מראש נמצאת במערכת יחסים מסוג B.D. שבין אדון לעבד. במסגרת מערכת יחסים שביסודה הרצון לחוות תהליך של עיצוב האישיות של אחד הצדדים בידי הצד השני - מערכת המכונה בסאבקלצ'ר הבדס"מי: אילוף - מגבשים שני הצדדים חוזה של העברת ריבונות, תוך הפקדת סמכויות בידי האדון ותוך ויתור מראש של העבד על זכותו לסגת בו מתנאי החוזה. אחד התנאים עשוי להיות כליאה בכלוב, במרתף או פשוט בדירת האדון, למשך תקופה מוגדרת מראש, אשר במהלכה יעבור העבד הכשרות כאלה ואחרות תוך שימוש בהפעלת לחצים, במניעת זכויות וצרכים גופניים ורגשיים, תוך הפעלה של מניפולציות רגשיות ותוך שימוש באמצעי ענישה כאלה ואחרים. החוויה הרגשית שתהליך שכזה מסב למי שחוזה אותו היא חוויה שאותו אדם מעוניין מאוד לחוות, שהוא מאוד נמשך לחוות אותה ושהיא מאוד מרגשת אותו. הוא נכנס אליה מתוך בחירה צלולה ומתוך הבנה מלאה של ההשלכות, והוא מודע לחלוטין למסגרת החוזה ולתנאיו. הוא יודע, גם, שבלעדי הוויתור על הזכות לחדול את ההליך באמצעו, אין אפשרות לחוות את ההליך הזה כחוויה נפשית עמוקה ומשמעותית של "אילוף", והידיעה שאיננו יכול לסיים את ההליך מבעוד מועד היא זו שמקנה לו את כוחו ומאפשרת לו להיות הליך של עיצוב אישיות אמתי. יחד עם זאת, במהלך התקופה שבה הוא נמצא בתנאים של כליאה ושל שבי, הדבר עלול לעורר התנגדויות רבות, קשיים וחרטה. גם במקרה זה נשאלת השאלה, מה מעמדה של הסכמה מבעוד מועד, ומה מעמדו המשפטי של הוויתור על הזכות להתחרט?

גוונים אחרים של הסכמה בדס"מית גבולית או מורכבת, הם הסכמה שבמערכות יחסים בדס"מיות שגרתיות, שהן ארוכות טווח ועל כן הצורך בחוזים, קווים אדומים או תיאום ציפיות נהיה בהן מיותר. ביחסים ארוכי טווח גבולות נפרצים דרך קבע, ושולטים מצליחים לכפות על הנשלטים שלהם דברים שלא היו נכונים להם בשלבים מוקדמים יותר של הקשר. כפייה, הדחה או הפעלת לחצים שכאלה על מנת לגרום לאדם לבצע מעשים שאיננו מעוניין לבצע או על מנת לכפות עליו מעשים שאיננו מעוניין בהם - במסגרת יחסים קונפורמיים היא כפייה לכל דבר ועניין ואין לגלות כלפיה שום טולרנטיות. במערכות יחסים בדס"מיות המבוססות מלכתחילה בכל מהותן על חוסר שוויון וא-סימטריה, הדחה שכזו היא חלק אינטגרלי מטיב הקשר ואופיו, וההיכנעות של הצד הנשלט לרצונותיו של הצד השולט מהווה מודל מורכב וחמקמק של הסכמה. מלכתחילה נכנס הצד הנשלט למערכת היחסים הזו מתוך רצון להיכנע לצד השולט ולהיענות לדרישותיו, כך שאותו המודל, אשר במסגרות וניליות יש לראות בו כפייה ואינוס לכל דבר ועניין, במסגרות בדס"מיות הוא דורש עיון משפטי אחר בתכלית.

בחינה משפטית של איכות ההסכמה הבדס"מית

על פניו, נדמה שהמקרה של מיוויס מהווה דוגמה מובהקת להסכמה מלאה. לא זו בלבד שנערך בין שני הצדדים חוזה, והם הכירו מראש באתר יעודי, על מנת להגשים בדיוק את מה שהגשימו, תוך תיאום מלא של כל הפרטים, אלא שברנדס לא חזר בו מהסכמתו בשום שלב, ושיתף פעולה עם הסשן עד מותו. התביעה ניצחה בערר שהגישה לבית המשפט העליון בגרמניה, משום ששכנעה את השופטים שלברנדס לא הייתה יכולת לתת הסכמה

כשרה, שכן היה נתון במהלך הערב להשפעה כבדה של אלכוהול, שמנעה ממנו את האפשרות להתנגד או להתחרט. לא הוטל ספק בכך שברנדס הביע רצון להיאכל על ידי מיוויס מראש, ושהגיע לביתו של מיוויס לשם כך. הדיון המשפטי נסוב סביב השאלה, אם הסכמתו נותרה בתוקף לכל אורך הערב, או שמא איבדה בשלב מסוים של הערב את תוקפה. הדיון הזה מזכיר את הדיון שהתנהל בבג"ץ בשנת 2007 אודות אישה שהחלה לקיים יחסי מין עם גבר בהסכמה, אולם חל בה "שינוי הלבבות" במהלך המשגל. הדיון בבג"ץ, כמו הדיון בברלין, פסק שההסכמה צריכה להינתן בכל רגע נתון, וש"אונס שתחילתו ברצון דינו כדין אונס".

התלבטות דומה לגבי הסוגיה הזו נמצאת במקרה של אוליבר ג'ובנוביק מניו יורק, שזכה לפרסום רב. בשנת 1996, כשהיה בן 30, הגישה ג'יימי רזוסק, שהייתה אז בת 20, תלונה במשטרה נגד ג'ובנוביק, בטענה שהחזיק אותה בביתו בניגוד לרצונה במשך 20 שעות, כשהיא כפופה ועטויה מחסום-פה, וביצע בה מעשי סדום, אונס ותקיפה מינית. תחילה טענו השוטרים בהתאם לתיאור שמסרה שאין במעשים משום עבירה פלילית, אך לאחר התערבות של חוקרת במחלקה לעבירות מין, נפתחה בכל זאת חקירה נגד ג'ובנוביק. החקירה הובילה למשפט שהסתיים בהרשעתו ובגזר דין של 15 שנות מאסר עד מאסר לכל החיים. זמן קצר לאחר מכן, הגיש ג'ובנוביק ערר וזוכה מכל אשמה. לאחר מכן הוא הגיש גם תביעת נזיקין נגד משטרת ניו יורק ונגד החוקרת המשטרתית שקידמה את החקירה נגדו. מה שהכריע את הכף בכל אחד מהשלבים של המשפט היה שאלת ההסכמה של רזוסק, ודיון בטיב ההסכמה שנתנה. במשפט הראשון נפסלה ההתכתבות שהייתה ביניהם לפני הפגישה ואחריה מלשמש כראייה, ואילו בערר אושרה ההתכתבות כראייה רלוונטית למשפט. ההתכתבות הזו הראתה שהיה ביניהם תאום ציפיות מוקדם, ושרזוסק נפגשה עם ג'ובנוביק מתוך כוונה לחוות מפגש סאדומזוכיסטי ממושך. היא הראתה, גם, שהשניים המשיכו להתכתב לאחר המפגש ושרזוסק תיארה חוויה נפשית מוכרת מאוד לבדס"ניקים: "אני מרגישה חבולה ומצולקת, הן גופנית והן נפשית, אבל מעולם לא הייתי כל-כך מאושרת להיות בחיים. אני חווה לראשונה טעם שהוא מתוק במידה מהממת בעצמתה, ובאותו הזמן טעם של בחילה וגועל".

אם ביחסי אישות וניליים מעורבים רגשות רבים, מורכבים וסותרים, שיש בהם שילוב של רצון ודחייה, של חשק ואי-חשק, של נכונות לשתף פעולה אשר איננה נעשית תמיד בלב שלם, ושילובים של סתירות פסיכולוגיות אנושיות אוניברסליות אחרות - אזי שביחסי אישות בדס"מיים נכון הדבר פי כמה וכמה. הן הרתיעה, ההתנגדות והחרטה והן המשיכה התאוה והרצון עשויים להיות יותר עצמתיים ויותר קיצוניים. הניסיון להכריע בערר שהגיש ג'ובנוביק לא נסוב סביב השאלה, אם רזוסק נתנה את הסכמתה לכל אורך האקט. שעות רבות היא הייתה כפופה, אזוקה ועטויה במחסום פה, כך שלא הייתה לה כל אפשרות להסכים או לסרב. שתי שאלות אחרות הטרידו את השופטים: ראשית, עסקו שופטי הערר בהרחבה ובפירוט בפרופיל האישיות של רזוסק, בטיב יחסי האישיות שניהלה עם גברים אחרים, לפני שהכירה את ג'ובנוביק, ובנטייתיה המזוכיסטיות. השופטים קבעו, שמכיוון שרזוסק נמשכה לחוויות מהסוג הזה, ואף הביעה מעין שביעות רצון מהחוויה שחוותה במשך כמה שבועות לאחר אותו הלילה, הרי שלא ניתן להאשים את ג'ובנוביק בתקיפה או באונס. במשפט הראשון לא ניתנה תשומת לב לשאלה הזו, והשופט התעניין באירועי אותו הלילה כשלעצמם, אשר בהעדר הקשר פסיכולוגי וחברתי הם נתפשים בהכרח כאירועים קשים. שנית, עסקו שופטי הערר באריכות, באיכות תיאום הציפיות שנערך בין השניים לפני המפגש. השופטים פסקו, בניגוד לשופטי בג"ץ ב-2007, שרזוסק יכלה לתת מראש את הסכמתה להימצא במצב שבו איננה יכולה שוב לחזור בה מהסכמתה או לחדול את הסשן. ניתן לומר, שבהעדר תיאום ציפיות מסודר, יש להניח שלכל אחד מהצדדים המקיימים יחסי מין וניליים שמורה בכל עת הזכות לחדול את המשגל או את המגע האינטימי, ואין הסכמה להתחיל את הפעולה מהווה הצהרה על הסכמה לסיים אותה. אולם, מרגע שנערך חוזה ובו תיאום ציפיות מסודר, יכול אחד הצדדים להפקיד מראש את הריבונות על האירוע בידי של הצד השני עד תום האירוע.

פסיקה כזו מזכירה גם החלטה בריטית משנת 1915. עובד מכרה הגיש תביעת נזיקין נגד בעל המכרה שהשאיר אותו לטענתו כלאו במכרה למשך מספר שעות וסירב לשחרר אותו משם. בעל המכרה טען להגנתו, שהפועל נכנס למכרה בידיעה מראש שהיה עליו להישאר שם עד סוף המשמרת. העובד ידע מה משך המשמרת, וידע

שהמעלית המאפשרת לפועלים להיכנס אל המכרה ולצאת ממנו תפעל רק בשעות שנקבעו והוגדרו מראש. כך, טען בעל המכרה, נתן הפועל מראש את הסכמתו להיות "כלוא" בתוך המכרה עד סוף המשמרת, ומרגע שנתן את הסכמתו לתנאי "הכליאה" הללו, או לתנאי החוזה הזה, הרי שאין להאשים את בעל המכרה בכליאת שווא. בית המשפט הבריטי קיבל את טענתו של בעל המכרה וזיכה אותו מכל אשמה. תפישה חוזית כזו, היא רלוונטית גם לאדונים ועבדים המנהלים חוזים דומים, כמתואר לעיל.

משמעות ההסכמה בעבירות מין

השינויים בנוסח החוק האוסר על אינוס ובפרשנות המשפטית שלו זוכים לביקורת חריפה דווקא מצד חוגים פמיניסטיים. פמיניסטיות אינן מתנגדות לפרשנות הנוכחית של האיסור על אינוס בשל מחלוקת עם התפישה המהותית העומדת ביסודה. בדילמה שבין הזכות להגנה לבין הזכות לחירות, פמיניסטיות מקדמות במיוחד את ההבנה שלנשים יש בעלות מלאה על גופן ואוטונומיה מלאה להחליט מה ייעשה בגופן, מתי ועם מי. המאבק לעצמאות האישה הוא מאבק היסטורי של שחרור מדיכו גברי פטריאכלי בתרבות שבה נשים לא היו עצמאיות ולא נחשבו לריבוניות.

פמיניסטיות מתנגדות לנוסח החוק הנוכחי, אם כן, משום שהוא משמר דפוסים פטריאכליים, ומשום שהוא ממשיך להתכתב עם הנחות היסוד שבהן המאבק לשחרור האישה נאבק. לפי החוק הקיים, אנחנו חושבים על יחסי מין בתור דבר שגברים "מקבלים" מנשים. בעבר גברים היו רשאים לקבל את יחסי המין מנשים בכפייה ותוך שימוש בכוח. כיום, הם רשאים לקבל אותם רק בהסכמה. כדברי השופט מישאל חשין, האחריות לבקש את הסכמתה של האישה ולקבל אותה - בדרכים המקובלות - היא האחריות של הגבר, לפני שהוא מקיים איתה יחסי מין. מיקוד הדגש על הסכמתה של האישה מייצר תבניות מגדריות בעייתיות בתפישה החברתית של מערכות יחסים בכלל ושל יחסי מין בפרט. הסאבטקסט של התפישה הזו הוא, שאנחנו חושבים על נשים בתור פסיביות, שאינן בעלות יוזמה ואינן בעלות רצון חופשי, אלא הן נענות - או לא נענות - לחיזוריהם של גברים ולרצונותיהם. כשהחוק מתמקד בהסכמתה וברצונה של האישה, ולא בכפייה או אלימות מצד הגבר, הוא מסמן את רצונותיהן של הנשים כדבר מדיד וסחיר, ואיננו מסמן באופן דומה את רצונותיהם של גברים.

לפי הפרשנות הקיימת, עבירת האינוס משתכללת גם בלעדי כפייה ואלימות, והוכחת האשמה איננה דורשת התנגדות אקטיבית של האישה - בין אם במעשה ובין אם בדיבור - אלא די לה בכך שלא ניתנה מצידה הסכמה מפורשת. פועל יוצא של הפרשנות הזו הוא, שמוטל על הגבר "לדעת" או "לברר" מה האישה רוצה, ושהיה והוכיח כי נמנע ממנו לדעת או להבין את רצונות האישה, תעמוד לו הוכחה זו כהגנה משפטית. אי לכך, עוסקים לעתים קרובות משפטי אונס בחקירת רצונותיה וכוונותיה של האישה, וביכולת שהייתה או לא הייתה לגבר לדעת ולהבין אותם. גישה כזו היא הכרחית בשל נוסח החוק הקיים ופרשנותו המקובלת, ולא זו בלבד שהיא פולשנית ומסבה טראומה נפשית נוספת לקרבנות האונס, אלא שהיא מבזה נשים בכלל ופוגעת במעמדן החברתי. רוצה לומר, יש השפעה רבה לאופן שבו אנחנו מגדירים עבירות מין כלפי נשים על האופן שבו אנחנו חושבים על נשים, ולהפך.

יחסי מין עם קטינים מהווים דבר עבירה בכל מקרה, משום שאנחנו מניחים שילדים אינם אוטונומיים, אלא הם זקוקים להגנה ולסמכות של מבוגר אחראי, שיקבל החלטות מסוימות במקומם. פדופילים מתארים על פי רוב תחושות של קרבה אינטימית עם ילדים ושל מגע מיני ואפילו יחסי מין שנעשים בהסכמה ומתוך רצון הדדי. רבים מביניהם חשים שהם מבינים את עולמם הפנימי של ילדים טוב יותר מהחברה הכללית, ושהם יוצרים איתם אינטראקציות חיוביות והדדיות. חוקרים של פסיכולוגיה התפתחותית מתארים סוגים שונים של עניין מיני בגילאים שונים, החל מגילאי הילדות המוקדמת ביותר. בחברות קדומות ובחברות לא מערביות, הנורמה המקובלת היא שנערים ונערות מתחילים לקיים יחסי מין עם גברים מבוגרים כבר בראשית התבגרותם המינית. הסיבה שפדופיליה מהווה הפרה איומה של הטאבו החברתי בתרבות המערבית המודרנית איננה קשורה בהכרח בעדויות אודות התעללות איומה, אלימות, כפייה או הסבת סבל. למעשה, נדיר ביותר שמעשים פדופיליים נעשים תוך

שימוש בכוח או אלימות פיזית. על פי רוב, אין שום עניין ציבורי או משפטי בהבנת עולמו הפנימי של הילד שהיה שותף למעשה או בהבנה של טיב החוויה שחווה אותו הילד. הבנת עולמם הפנימי של ילדים היא משימה בלתי פשוטה כלל, ועל כן, הנחת המוצא הציבורית והמשפטית היא, שיחסי מין בין מבוגרים וילדים מהווים פגיעה בילדים ושיש צורך להגן על ילדים מפניהם בכל מקרה. הקביעה הזו נובעת מהאופן שבו אנחנו חושבים, בצדק, על ילדים - הם נוחים להשפעה, נענים לסמכות, חלשים, ובלתי מגובשים מבחינה אישיותית ומינית. כלומר, ההתנגדות לפדופיליה איננה קשורה בהבנה אמפירית שהיא גורמת לסבל של ילדים. ההתנגדות לפדופיליה נובעת מהתפישה לפיה יחסי מין עם ילדים הם תמיד יחסי מין שלא בהסכמה איכותית. בתיקים העוסקים באינוס נשים עומדת לנאשם כהגנה משפטית הטענה שלא ידע, או לא יכל לדעת, שהאישה איננה מעוניינת לקיים אתו יחסי מין או שחזרה בה מהסכמתה במהלך המעשה. בתיקים העוסקים באינוס קטינים לא עומדת לנאשם הגנה שכזו, משום שהנחת המוצא היא, שילדים אינם כשירים לתת הסכמה ליחסי מין בלאו הכי ומלכתחילה. נוסח אחר, ההסכמה שלהם איננה איכותית, ועל כן איננה מדידה ואיננה רלוונטית.

מבוגרים הזכאים לאפוטרופוס הם במעמד דומה לזה של קטינים ועל כן הרשעה בגין אינוס של מי שסובל מפיגור שכלי או דמנציה איננה תלויה בהעדר הסכמה מצידם, שכן הם אינם כשירים לתת הסכמה שכזו בלאו הכי. רוצה לומר, הסמכות שהחברה נוטלת לעצמה להפקיע ממבוגרים מסוימים את האוטונומיה שלהם בשם הצורך שלהם בהגנה, מגדירה את האופן שבו אנחנו חושבים על אותם אנשים, והאופן שבו אנחנו חושבים עליהם, בתורו, משפיע על האופן שבו אנחנו מגדירים עבירות מין כנגדם.

האיסור על יחסי מין הומוסקסואליים בבריטניה, כמו גם בישראל ובמקומות רבים בעולם, לא נבע מהמחשבה שקיום יחסי מין כאלה פוגע באופן כזה או אחר באחד הצדדים. בלשון החוק נעשתה אמנם התייחסות הן לצד הנחרד והן לצד החודר, אולם שניהם עברו על אותה העבירה. הדילמה שבין הזכות לחירות לבין הזכות להגנה לא הייתה רלוונטית באיסור זה, שכן יחסי מין הומוסקסואליים מוסכמים אינם פוגעים בשום צורה בחירותם של מי שלוקחים בהם חלק - להפך, דווקא האיסור על קיום יחסים כאלה פוגע בחירותם. יחסי מין הומוסקסואליים אינם פוגעים בשום צורה בטובתם, בשלומם או בבריאותם של מי שלוקחים בהם חלק, ועל כן לא ניתן לומר שהאיסור עליהם נועד להתערב בהחלטותיהם האוטונומיות על מנת להגן עליהם מפני עצמם. האיסור על משכב זכר, אם כן, נבע מהמחשבה שמעשה זה מפר את הסדר הטוב, את המוסר הכללי ואת הנורמות החברתיות. החברה לקחה לעצמה את הזכות לשלול את חירות הפרטים בה גם כאשר מעשיהם לא הסבו נזק לעצמם או לאחרים, בשם הזכות לשמור על סדר חברתי ועל נורמות מוסריות קונפורמיות. הגישה הזו, שניתן לכנות: גישה שמרנית, או נורמטיביסטית, זוכה לתהודה הולכת ופוחתת. הפללה של הומואים הסתיימה בשל האג'נדה הליברלית. אג'נדה לפיה אין לחברה עניין להתערב בשיקוליהם האישיים של בני החברה, ואין היא מבקשת להחיל נורמטיביזם קונפורמיסטי על כל אורחות החיים ולחייב את כלל האזרחים לפעול לפי נורמות חברתיות מוגדרות.

איך לחשוב על בדיס"מניקים?

בפסק הדין שלו בתיק בראון, מפרט הלורד טמפלמאן בהרחבה את סעיפי האישומים, את מקורותיהם בחוק ואת התפתחות החקיקה לגביהם - האיסורים על תקיפה, גרימת חבלה וגרימת פגיעה. לאחר מכן הוא עורך סקירה מפורטת של שאלת ההסכמה כהגנה משפטית עבור הנאשם. הסקירה ההיסטורית שהוא עורך מנתקת את התיק מכל הקשר מיני, ומשווה אותו לסוגים שונים והיסטוריים של אלימות ותקיפה ושל הסבת כאב או נזקים גופניים בהסכמה. טמפלמאן טוען, שגרימת חבלה תהיה חוקית אם המעשה עצמו שבמהלכו נגרמה הוא מעשה חוקי. כך, למשל, ניתוח כירורגי כולל פגיעה בגוף אולם איננו מהווה עבירה על החוק, ועל כן גם הפגיעה שהוא מסב לגוף איננה מהווה עבירה על החוק. כך, לשיטתו, יש להתייחס גם לפירסינג ולקעקועים וכן לקרבות אגרופי. לעומת זאת, גרימת חבלה תהיה בלתי חוקית גם אם נעשתה בהסכמה, אם נעשתה במסגרת מעשים בלתי חוקיים. טמפלמאן מפרט בהרחבה את תולדותיהם של הסיף והדו קרב, שהיו מעשים חוקיים בעבר, ולכן מי שנטל בהם חלק לא הואשם בהריגה או בתקיפה, אולם כיום הם אינם חוקיים, והסכמת שני הצדדים לקחת בהם חלק לא עומדת לצד

המנצח כהגנה משפטית בגין אשמת ההריגה.

שאלת המפתח להכרעת פסק הדין בתיק היא, לדידו, כדלקמן: הסכמה מהווה הגנה משפטית עבור הנאשם במקרים בהם נגרמה החבלה במסגרת מעשים חוקיים, ואיננה עומדת כהגנה שכזו כאשר נגרמה החבלה במסגרת מעשים בלתי חוקיים. השאלה הנשאלת היא, האם יש להרחיב את ההגנה גם ליחסים סאדומזוכיסטיים שנעשו בהסכמה בין גברים בוגרים? נוסח אחר: האם יש להחשיב פעילות סאדומזוכיסטית לפעילות חוקית?

במשפט קצר, שאיננו זוכה לחלקיק תשומת הלב שזוכים לה חלקים אחרים בפסק הדין שלו, מבטל טמפלמן את הבקשה לחשוב על בדם"מ בתור סוג של נטייה מינית. בלשונו: ההגנה לא הצליחה להוכיח שסאדיסטים ומזוכיסטים חווים סיפוק מיני אך ורק כאשר הם מקיימים יחסים סאדומזוכיסטיים, ועל כן לא ניתן להגן על פעילות סאדומזוכיסטית בטענה שהיא מהווה את דרכם של סאדומזוכיסטים להגשים את צורכיהם הבסיסיים ולהגיע לסיפוק מיני ורגשי. המשפט הקצר הזה, שטמפלמן מציג כבדרך אגב ומבלי להעמיק בו או לעיין בו באריכות, הוא בעיני המשפט החשוב ביותר בפסק הדין שלו.

האופן שבו אנחנו חושבים על הקרבן בעבירות מין קובע את האופן שבו אנחנו מגדירים את העבירה ולכן, את המשמעות שיש להסכמה במסגרת עבירה כזו. אם בדם"מ היא מחלת נפש, ואנחנו חושבים על בדם"מניקים בתור אנשים שזקוקים לאפטרופסות ולהגנה, אז ההסכמה שלהם איננה חשובה בכלל. כלומר, פירוש קו מחשבה כזה הוא, שבדם"מניקים אינם כשירים לתת הסכמה. אם אמנם יש אנשים שזקוקים להגנה שכזו ושאינם כשירים לקבל החלטות עצמאיות, כגון אנשים הסובלים מדיכאון חמור או מאנורקסיה, ואם אמנם יש מקום לקבוע שהתערבות חיצונית עשויה להועיל לאותם אנשים ולהעניק להם טיפול או הגנה מפני עצמם ומפני הסכנה שהם מהווים עבור עצמם, ואם אמנם יש מקום לקבוע שיש אנשים שיש להם נטייה בלתי בריאה להרס עצמי שהיא ניתנת לריפוי ושראוי לעזור להם להירפא ממנה - אם יש מקום לקבל את ההנחות הללו - אז יש בוודאי גם בדם"מניקים ששייכים לקבוצה זו. כך חשבו שופטי בית המשפט העליון בגרמניה על ברנדס ובהתאם לקו המחשבה הזה פסלו את ההסכמה שנתן כביכול למיוויס לערוף את איבר מינו ולאכול אותו בצוואתו ולאפשר לו לדמם למוות מלשמש כהגנה משפטית עבור מיוויס. הכמיהה של ברנדס להיאכל הייתה פסיכופתולוגית, ופירוש הדבר הוא, שברנדס היה זקוק לאפטרופסות. קרי, הוא לא היה אדם עצמאי ובעל אוטונומיה להעניק הסכמה משום סוג. בוודאי שההסכמה שנתן למיוויס, כביכול, להמית אותו, איננה רלוונטית, ממש כשם שההסכמה שנתן חוסה בעל פיגור שכלי או ילד קטן לקיום יחסי מין איננה רלוונטית. רוצה לומר, אם אנחנו חושבים על בדם"מניקים בתור אנשים שהמשיכה שלהם לבדם"מ פוגעת בהם ומזיקה להם, אז בדילמה המוסרית שבין זכותו של אדם לחירות לבין זכותו להגנה, הזכות השנייה גוברת על הראשונה.

אם בדם"מ היא רק פרקטיקה סקסואלית, או העדפה פרטית שאנשים מסוימים נוקטים בה, אז אולי אין סיבה לייחס להסכמה שהם נותנים זה לזה חשיבות רבה במיוחד. אם מעשים בדם"מים אינם מגדירים אלא התנהגות מינית ומעשים מיניים שנעשים מתוך בחירה, אז יש מקום לשפוט את מי שבחר לעשות אותם מעשים לפי סטנדרטים מוסריים נורמטיביים. זו, בשורה התחתונה, מהות הפסיקה של לורד טמפלמן ושל שופטי בית הלורדים בבריטניה בתיק בראון. אם אמנם יש מקום לקבוע שיש לחברה זכות להכריע אילו התנהגויות סותרות את המוסר, את טובת הציבור, את הערכים החברתיים או את ההתנהגות הראויה - אם יש מקום לקבל את ההנחות הללו - אז ניתן לייחס התנהגות בלתי ראויה למי שמבצע מעשים בדם"מיים קיצוניים מתוך בחירה ותוך שבירה של הערכים המוסכמים. ההסכמה שנתנו גברים אחדים לגברים אחרים באחוזתו במנצ'סטר לאורך העשור של שנות השמונים לצרוב כוויות על עורם, לאזוק אותם, להצליף בהם, לירוק עליהם וכן הלאה - איננה מעניינת, משום שהעבירה לא נעשתה נגד הקרבנות, אלא נגד החברה. רוצה לומר, לפי פסיקת בית הלורדים בתיק בראון, בדילמה המשפטית שבין הגדרת הקרבן לבין הגדרת המעשה הפלילי, פעילות בדם"מית היא בלתי חוקית משום שהיא נוגדת את המוסר ואת טובת הכלל, ולא משום שהיא פוגעת בקרבנות.

החוק שאסר על הומוסקסואליות נבע מאותה תפישת העולם והוא בוטל בשל שתי סיבות מהותיות. הראשונה היא, שיחסי מין בין גברים לא נתפשים יותר בתור הפרה של המוסכמה החברתית. יותר ויותר מוסכם על החברה שאין שום פסול ביחסי מין בין גברים. הגישה הזו קשורה, יותר מכל, בגישה הליברלית לפיה יש לאדם חירות מלאה לנהוג בגופו כאוות נפשו ויש לו אוטונומיה מלאה על ניהול חייו, יחסיו האינטימיים ויחסי האישות שהוא מקיים. הסיבה השנייה שבגינה בוטלה ההפללה של יחסי מין הומוסקסואלים היא, שהתקבלה הקונספציה שהומוסקסואליות היא נטייה מינית והיא מהווה מרכיב של זהות מינית. פירוש הדבר הוא, שאין זה נכון לחשוב על יחסי מין בין גברים כבחירה של התנהגות סקסואלית שגברים בוחרים לערוך, ושניתן על כן לגנות אותה או לחשוב עליה כעל בחירה בלתי מוסרית. נכון יותר לחשוב על יחסי מין בין גברים כעל יחסי מין בין הומואים, שזו נטייתם הטבעית ושזו דרכם להגיע לסיפוק מיני ורגשי. הומואים מקיימים יחסי מין הומוסקסואליים, משום שאלה הם יחסי המין הטבעיים עבורם, שהולמים את מבנה האישיות שלהם ואת מערך הרגשות המגדרי והמיני שלהם. אלה הם יחסי האישות והיחסים הרומנטיים ההולמים את הנטייה הארוטית והרומנטית הבסיסית שלהם. בפרפרזה לדבריו של טמפלמאן לגבי בדי"מניקים ובניגוד להם, מעולם לא הוכח שהומואים מסוגלים ליהנות או להגיע לסיפוק מיני אך ורק מיחסי מין עם גברים ושאינן להם שום דרך אחרת לחוות סיפוק מיני ורגשי. התקבלה הסכמה חברתית לכך, שזו נטייתם הטבעית ושיש להם זכות טבעית לנהל יחסי אישות בהתאם למבנה האישיותי שלהם. די בקביעה זו, ואין צורך בקביעה נחרצת יותר או בהוכחה אמפירית כלשהי אודות טבעם.

השוואה שעורך טמפלמאן בין יחסים סאדומזוכיסטיים לבין דו קרב או פעילויות אלימות אחרות היא בעיניי מופרכת, ונכון הרבה יותר לערוך השוואה בין בדי"מ לבין סוגים אחרים של עבירות מין. אם בדי"מ היא נטייה מינית, ואנחנו חושבים על בדי"מניקים בתור אנשים שבדי"מ היא הנטייה המינית שלהם, אשר מגדירה את סוג המשיכה הארוטית והרגשית שהם חווים ואשר מהווה לעתים יסוד בהגדרה העצמית שלהם ובזהות המינית והמגדרית שלהם, אז יש מקום לייחס להסכמה במסגרת יחסים בדי"מ מעמד של בכורה. היינו: לא זו בלבד שיש להסכמה חשיבות, אלא שההסכמה היא הדבר היחיד שחשוב. ממש כשם שיחסי מין אינם מהווים עבירה אלא אם נעשו שלא בהסכמה ואז הם יוגדרו כאינוס, כך גם צריבת כוויה על העור או ניקוב איבר המין בסיכה לא אמורים להוות עבירה, אלא אם נעשו שלא בהסכמה - ורק אז הם יוגדרו כתקיפה מינית. העובדה שמשגל הוא פעילות מינית יותר פופולרית מאשר הצלפה בשוט איננה מצדיקה מעמד משפטי הפוך בתכלית. משגל הוא בלתי חוקי רק במידה והוא מפר את האוטונומיה של האישה על גופה - היינו: רק במידה והוא נעשה שלא בהסכמתה, ואילו הצלפה בשוט, לפי הפרשנות הבריטית, היא בלתי חוקית מאליה, בין אם נעשתה בהסכמה ובין אם לאו, למרות שדווקא האיסור עליה מפר את האוטונומיה של בדי"מניקים על גופם. שופטי בית המשפט בניו יורק שזיכו את ג'ובנוביק מכל אשמה הביעו את העמדה הזו, לפיה בדי"מ היא נטייה מינית ועל כן פעילות בדי"מית היא בלתי חוקית רק במידה ונעשתה שלא בהסכמה. כיוון שרזוסק הייתה מזוכיסטית, שקיימה יחסים סאדומזוכיסטיים מתוך משיכה הדדית ורצון הדדי, ובעשותה כן לקחה חלק במערכת יחסים שבין שני אנשים מבוגרים, בעלי נטייה מינית דומה ורצון הדדי להגיע לסיפוק מיני ורגשי, הרי שלא ניתן להרשיע את ג'ובנוביק בתקיפה מינית, באונס או בכל עבירה אחרת - לא לפי הגישה שהעבירה נעשתה כנגד קרבן ולא לפי הגישה שהיא נעשתה כנגד המוסר והסדר החברתי.

כשאנחנו חושבים על בדי"מ בתור נטייה מינית, אנחנו נאלצים להודות בזה שלא לכל בני האדם יש את אותם הצרכים ואת אותם הרצונות. העובדה שקל לנו להזדהות עם אישה הטרוסקסואלית שמעוניינת במשגל אבל קשה לנו להזדהות עם גבר בדי"מניק שמעוניין שיצליפו בו, איננה מספקת על מנת לבטל את צורכיהם ורצונותיהם של בדי"מניקים באופן קטגורי. הביקורת הפמיניסטית על הפרשנות המודרנית לעבירת האינוס מעידה על החשיבות שיש לפרשנות של חוקים מסוימים על האופן שבו החברה חושבת על קבוצות מיעוט באוכלוסיה, ועל הכוח שיש ללשון החוק לעצב ולשקף את מעמדן של קבוצות מיעוט שכאלה. כשם שנשים זכאיות לכבוד ולנקודת מבט שוויונית ובלתי מדירה, כך גם בדי"מניקים זכאים ליחס של כבוד. לפי דעתי, בכל דיון משפטי, חברתי או פוליטי, צריך

לקחת בחשבון את מרחב האפשרויות הרחב שניתן לחשוב לפיו על בדם"מ. במקרים רבים יש צורך להכיר בכך שבדם"מ מהווה נטייה מינית, ועל כן, לתת לבדם"מניקים יחס דומה לזה שנותנים לבעלי זהויות מיניות ומגדריות חריגות אחרות. פירוש הדבר הוא, שבדם"מניקים מהווים את אחת מקבוצות המיעוט במכלול הקבוצות המרכיבות את הקהילה הגאה, ויש, לפיכך, להעניק להם יחס משפטי דומה לזה שמוענק ללהט"בים אחרים.

בדם"מ - היבטים תחקיטיים

חקיקה בדם"מית - בין SSC לבין RACK

בהעדר חקיקה מסודרת המתייחסת במפורש לבדם"מ, פיתחה לעצמה תרבות השוליים הבדם"מית מעין חקיקה פנימית, כפיצוי על החוסר בפיקוח ובחקיקה רשמיים. ישנה התוויה מחייבת שקהילת הבדם"מ קיבלה על עצמה, אשר מגדירה את הגבולות של פעילות בדם"מית לגיטימית. ההתוויה הזו היא וריאציה על "מבחן האדם הסביר", ומי שאיננו עומד בה נחשב לבלתי סביר, ועל כן, למי שחרג מהנורמה של חברת הבדם"מ. ההתוויה הזו, כמו מונחים רבים בסאבקלצ'ר הבדם"מי, מגיעה בראשי תיבות, והיא אינהרנטית לתרבות הבדם"מ במידה כזו, שכל מי שנחשף לבדם"מ דרך אחת המסגרות הקהילתיות שלו - הרצאות, מפגשים, מועדונים, אתרי אינטרנט - נחשף אליה מיד עם כניסתו.

ההתוויה הזו נפוצה בין בדם"מניקים מאז ראשית שנות השמונים, והיא מנוסת כך: SSC - Safe, Sane, Consensual - בטוח, שפוי, מוסכם. הסכמה, כמפורט לעיל, היא תנאי הכרחי להגדרת בדם"מ לגיטימי, והיא מבדילה בין בדם"מ לבין התעללות. נתגבשה נורמה תרבותית לפיה בדם"מניקים עורכים תיאום ציפיות לפני כל ששן, מגדירים גבולות וקווים אדומים, מדברים בגלוי על העדפות ועל רצונות, קובעים מילת קוד שבאמצעותה ניתן לחדול כל פעילות בכל רגע ומנסחים חוזים בעל פה, או אפילו בכתב, לפני שהם רוקמים יחסים של העברת ריבונות. הסכמה בדם"מית מעצם טבעה מעידה על לקיחת אחריות של שני הצדדים ועל מעורבות פעילה של שניהם בהבעת ההסכמה ובניסוחה. ההשתתפות באופן מוצהר ביחסים בדם"מיים מהווה הצהרה על היכרות עם טיב היחסים ואופיים. להסכמה הבדם"מית יש לפיכך משמעות משפטית ברורה, גם כאשר מדובר בסוגים שונים של הסכמה גבולית, הסכמה חלקית או הסכמה מורכבת.

שפיות, כמתואר לעיל, היא עניין פוליטי, אידאולוגי וציבורי. הגדרה נורמטיבית של הגבול בין מעשים שפויים לבין מעשים בלתי שפויים איננה תואמת את האידאולוגיה הליברלית של הסאבקלצ'ר הבדם"מי. מה גם, שעל פי הממסד הפסיכיאטרי ברוב העולם, כל הנטיות הבדם"מיות הן אינן שפיות. גבולותיה הברורים של השפיות לפי ההתוויה הזו קשורים, אפוא, במצבי תודעה ולא במרכיבי אישיות. העדפות הן תמיד שפיות והחלטות הן תמיד שפיות, אבל חוסר התמצאות במרחב, חוסר תקשורת עם הסביבה, הכרה מעורפלת, הכרה חלקית או חוסר הכרה, הלואינציות ומחשבות שווא - מצבי תודעה שאינם צלולים ומפוכחים - הם מצבים בלתי שפויים, והם מונעים פעילות בדם"מית לגיטימית. יש לפיכך מוסכמה שאסור לערב סמים משני תודעה ביחסים בדם"מיים. נשלטים עשויים להיות שיכורים בתנאים מסוימים, אולם לשולטים אסור לנהל ששן תחת השפעה כבדה של אלכוהול. מי שאיננו מודע לעצמו ולסביבה, מי שסובל ממחשבות שווא או מהכרה מעורפלת איננו כשיר לקיים יחסים בדם"מיים.

בטיחות, גם היא מרכיב חמקמק בהתוויה המכונה SSC. המבחן בין פעילות בדם"מית בטיחותית לפעילות מסוכנת הוא כדלקמן: האם צפו כל המעורבים בפעילות את תוצאותיה מראש, והיו מוכנים לתוצאות הללו. הצלפה בשוט מסבה כאב - זו תוצאה צפויה ורצויה, ועל כן איננה "סיכון", או תוצאה לוואי של הפעילות, אלא היא מטרת הפעילות. הצלפה בשוט עשויה להותיר צלקות בעור - כאלה שחולפות בתוך שבוע או שבועיים, כאלה שחולפות בתוך חודשים אחדים וכאלה שאינן חולפות לעולם. אם הותרו בעור צלקות שנצפו מראש על ידי כל המעורבים, בחומרה שבה נצפו, הרי שמדובר בתוצאה צפויה ורצויה ולא בסיכון. אם, לעומת זאת, נותרו צלקות שהצדדים לא צפו ולא התכוונו

להותיר, יש לראות בהן מימוש של סכנה שכרוכה בהצלפה בשוט, סכנה שהשולט התרשל במניעתה. הצלפה בשוט בנקודות רגישות מסוימות עלולה לגרום לפגיעה בעמוד השדרה, לנכות לכל החיים ואפילו למוות. אם פעילות בדס"מית גרמה לנשלט שיתוק ונכות שלא צפה מראש, הרי שאותה פעילות הגשימה את הסכנות הטמונות בה והסבה נזק. לסיכום: אם הנזק, או הפגיעה, נעשו במתכוון, אין הם מהווים התממשות של הסכנות הכרוכות במעשה, אולם אם הנזק והפגיעה נעשו שלא במתכוון, לא נחזו מראש ולא היה בהם עניין - אזי יש לראות בהם התממשות של סיכון.

הבנה כזו של ההתוויה SSC עוררה פולמוס, משום ששפיות היא מושג אידאולוגי וחברתי וכל היחסים הבדס"מיים נתפשים כבלתי שפויים על ידי הציבור הרחב, ומשום שסיכון הוא מונח חמקמק ושום דבר איננו "בטוח" במלוא מובן המילה - בכל מעשה יש סיכון כלשהו, אפילו בחציית הכביש. ההבנה הזו יצרה את המינוח החדש: RACK - Risk-Aware Consensual Kink - קינק מוסכם ומודע לסיכונים. הדגש בהתוויה הזו הוסט מהשפיות אל המודעות ומהבטיחות אל ההיכרות עם הסיכונים והסכנות. רוצה לומר: בוודאי שהצלפה בשוט היא מסוכנת, אפילו אכילה של זית היא מסוכנת - אולם מי שמבקש לקחת חלק בפעילות בדס"מית, מוטל עליו להיות מודע לכל הסכנות ולשקול את מעורבותו בה בהתאם להן.

בטיחות בדס"מ וסוגיית האחריות המקצועית

מסגרות בדס"מיות שונות מאפשרות לשולטים הכשרות והתלמדויות בפרקטיקות שונות. חלק מהפרקטיקות הללו דורשות מיומנות רבה מאוד ושליטה טובה במקצוע, ויש לעבור הכשרה איכותית לפני שמבצעים אותן. ההכשרה דורשת היכרות עם כלל הסיכונים ועם הדרכים להימנע מהתממשותם. במובן זה, יש לראות בשולט כמי שיש לו אחריות ליידע את הנשלט באשר לסיכונים הכרוכים בכל פעילות, ולאפשר לנשלט לשקול את מעורבותו בהתאם למידע שהשולט מעביר לו. שולט שהסב לנשלט פגיעה שלא הייתה לשניהם כוונה שתוסב, ניתן להאשים אותו ברשלנות פושעת. ההגנה בתיק בראון ביקשה לטעון, שאין לשפוט מעשים שהסבו פציעות שטחיות, שלא הותירו צלקות, באותה החומרה שבה יש לשפוט מעשים שהסבו נזק בלתי הפיך או נכות. בפסק דינו דחה לורד טמפלמן על הסף את הטענה שיש להבחין בין מעשים שהסבו פגיעה גופנית חמורה לבין כאלה שהסבו פגיעה גופנית קלה, בטענה שלמשתתפים לא הייתה יכולת לדעת מה תהיינה ההשלכות של מעשיהם. כלשונו: "תודה לאל שאף אחד מהמשתתפים לא ניזוק באופן דרסטי, אולם אין בזה כדי להקל מחומרת המעשים". הוא מבטל על הסף גם את החשיבות של השימוש במילת קוד, וטוען שאין התוקף יכול לאמוד את עוצמת הכאב שחווה הקרבן, ועל כן מילת הקוד היא חסרת ערך. ההתייחסות הזו איננה מכירה בחשיבות של ההתוויות הנורמטיביות בתרבות הבדס"מית אודות אחריות ובטיחות - התוויות שהנאשמים בתיק בראון היו מודעים אליהן היטב ומילאו בדקדקנות, ואשר בגינן - ולא דווקא תודות לאל - לא נגרם נזק לאף אחד מהמשתתפים ולא הובעה חרטה, תחושה של כפייה או תיאור של העדר הסכמה מצד מי מהם.

ההתייחסות הנורמטיבית של קהילת הבדס"מ לאחריות של השולט כלפי הנשלט מעניקה לו מעמד של בעל מקצוע. ואכן - שולטים רבים הם בעלי מקצוע, וישנה תופעה שכיחה למדי של עריכת סשנים בתשלום, כאשר הנשלט הוא הלקוח והשולט הוא נותן השירות. נהוג לחשוב על בדס"מ בתשלום כעל סוג של זנות, בין היתר בשל העובדה שעל פי רוב - אולם, לא תמיד - נותני השירות הן נשים והלקוחות הם גברים. אולם ישנם הבדלים תהומיים בין זנות ושירותי מין אחרים לבין בדס"מ מקצועי, ואחד העיקריים שבהם הוא, שבדס"מ מקצועי דורש הכשרה ומיומנות רבים יותר ושהוא נושא באחריות רבה יותר. מי שמבצע פרקטיקות מורכבות שדורשות מיומנות והכשרה, ואשר הן דורשות שליטה מקצועית בתוצאות המעשים ובהשלכותיהם, לוקח על עצמו אחריות, בין אם הוא מבצע אותן במסגרת עסקית ובין אם במסגרת אינטימית. בפסק דינו השווה טמפלמן בין בדס"מ לבין פירסינג וקעקועים וקבע שגרימת הנזקים בגוף במסגרת האחרונים איננה מהווה עבירה על האיסור על גרימת חבלה, שכן היא נעשית במסגרת פעילות חוקית. כיום אין חקיקה ספציפית לגבי פעילויות רבות, כגון פירסינג, קעקועים או דיקור סיני. כל המעשים הללו דורשים הכשרה ומיומנות, אולם בעלי המקצוע רוכשים את המקצוע והמיומנות במסגרות

פרטיות שאינן מפקחות על ידי המדינה. האחריות של מי שמבצע פירסינג היא דומה לזו של מי שמבצע בראנדינג, ספנשיין, סאונדינג או שיבארי. עליו להיות בעל שליטה טובה בפרקטיקה, עליו ליידע את "הלקוח", או הסובייקט, אודות הסיכונים הכרוכים בה, ועליו לצמצם את הסיכונים למינימום. כשם שנקב בעור וברקמות איננו התממשות של סיכון בניקוב של פירסינג - אלא הוא הדבר שלשמו הפירסינג נעשה - כך גם צלקת של כוויה בעור איננה התממשות של סיכון בבראנדינג, אלא הדבר שלשמו הבראנדינג נעשה. כשלקוח מבקש לנקב פירסינג באיבר המין, מוטל על בעל המקצוע ליידע אותו שאחד הסיכונים החמורים, במקרה של היווצרות נמק, הוא שיהיה הכרח להסיר את איבר המין. השלכה כזו היא סיכון חמור שאיננו תוצאה רצויה של פירסינג ומוטל על בעל המקצוע להזהיר את הלקוח מפניה מראש. למעשה, פירסינג היא גם פרקטיקה בדס"מית מקובלת, ואין הבדל בין האחריות הפלילית והמוסרית של מי שמבצע פירסינג על מנת להשיג תוצאות אסתטיות רצויות לבין האחריות של מי שעושה זאת על מנת להשיג ריגוש ארוטי וסקסואלי רצוי.

האחריות המוגברת הזו של השולט כלפי הנשלט פגמה במשהו באופי ההדדי והספונטני של יחסים בדס"מיים. על פי רוב, ששנים בדס"מים לא נערכים במסגרת עסקית, כשם שיחסי מין לא נערכים לרוב בין נותן שירות לבין לקוח. שכלול נוסף של התווית היחסים הבדס"מיים הלגיטימיים הוא: PRICK - Personal Responsibility, Informed, Consensual Kink - קינק מוסכם ומיודע שנערך תחת אחריות אישית. השכלול הקונספטואלי הזה נועד להשיב לנשלט את מקומו הראוי במערכת היחסים ולהפקיד אחריות רבה יותר בידי. מכל מקום, SSC הוא עדיין המונח המקובל ביותר בקהילה הבדס"מית, וכל המינוחים השונים הם ניסיונות לדייק בהגדרה של "מבחן האדם הסביר". המשמעות של המינוחים השונים האלה היא יצירה של נורמות וסטנדרטים המבחינים בין בדס"מ לגיטימי לכזה שאיננו לגיטימי. זוהי חקיקה קהילתית שנועדה לתת מענה לנורמה הציבורית הכללית, לפיה כל בדס"מ הוא בלתי לגיטימי, אשר משאירה ואקום של חוסר בגבולות עבור מי שמעוניין לקיים יחסים בדס"מיים אף על פי כן. חקיקה קהילתית שכזו מפצה על העדר חקיקה רשמית ומסודרת בנושא.

חוסר הקפדה על כללי בטיחות בפעילויות בדס"מיות עלול להיות הרה אסון, ובדס"מניקים שמקיימים פעילויות מסוכנות ואינם מודעים לסכנות או שאינם נוקטים באמצעי הזהירות הדרושים צריכים להיות חשופים להרשעה, לכל הפחות, ברשלנות פושעת. בתיק סלינגסבי, למשל, הוגש כתב אישום נגד גבר שגרם למותה של בת זוגו לאחר שביצע בה פיסטינג אנאלי ווגינלי כשהוא עונד טבעת חדה. טבעת שכזו מגבירה את הכאב ואת ההנאה המינית ממנו בביצוע פיסטינג, אולם היא מסוכנת ביותר משום שאפילו אובייקטים חדים קטנים ממנה עלולים לגרום לדימום פנימי כשהם מוחדרים עמוק כל כך לגוף ולזיהומים מסוכנים. ההנחיה המקובלת היא לבצע פיסטינג עם כפפות לטקס או כפפות היגייניות אחרות על היד, ומי שלוקח על עצמו לבצע מעשים שיש בצידם סיכון - מוטל עליו להכיר את הסיכונים ולהימנע מהם. סלינגסבי זוכה מכל אשמה, משום שהמעשה נעשה בהסכמה במסגרת פעילות חוקית - היינו: יחסי מין, והדימום והמוות היו תאונה. הנאשמים בתיק בראון הורשעו למרות שהקפידו על כללי בטיחות ראויים ולא גרמו נזקים חמורים, משום שהפעילות שבמסגרתה הסבו את הנזקים הקלים שהסבו נחשבה בלתי חוקית בעיני בית המשפט הבריטי: היינו, תקיפה, שההסכמה עליה איננה רלוונטית. הקביעה שהפעילות הבדס"מית של הגברים בתיק בראון איננה מינית ולכן איננה חוקית, להבדיל מהפעילות המינית החוקית של הזוג בתיק סלינגסבי, היא קביעה תמוהה מאוד, שההסבר המקובל עליה הוא הומופוביה במערכת המשפט הבריטית. קביעה אחרת יותר היא בדיוק זו שהקהילה הבדס"מית קבעה וששופטי תיק בראון דחו על הסף: היינו, הקביעה שפעילות בדס"מית - סקסואלית או בלתי סקסואלית - צריכה להיעשות תוך מודעות לסיכונים לכל הפחות, ומוטב מזה, תוך ניסיון לצמצם אותם ככל הניתן.

בית המשפט הפדרלי הגבוה לצדק בגרמניה עסק בסוגיה דומה בשנת 2004, לאחר שגבר חנק למוות את בת זוגו. משחקי נשימה וחנק ידועים בתור אחת הפרקטיקות המסוכנות שבדס"מניקים עורכים - היא פופולרית מאוד ויש בה עניין רב, אולם היא דורשת זהירות עילאית ומיומנות רבה. פסיקת בית המשפט הגרמני הייתה, שפעילות בדס"מית איננה בלתי מהוגנת, ועל כן העבירה של גרימת חבלה לגוף איננה משתכללת במהלכה אם נערכה

בהסכמה, גם כשהגוף ניזוק בגינה. יחד עם זאת, במידה וניתן היה באופן אובייקטיבי לחזות מראש שהפעילות הבדס"מית הציבה את מי שנתן את הסכמתו לה במצב, שבו הוא חשוף לסכנת מוות, אזי הפעילות איננה נחשבת לפעילות בדס"מית לגיטימית אלא למעשה בלתי מהוגן, ולכזה שמצדיק הרשעה. פסיקה זו הולמת את פסיקת בית המשפט הגרמני בתיק מיוויס, והיא הולמת את הסטנדרטים המקובלים בקהילת הבדס"מ. דיוק בקביעה הזו יוביל למסקנה, שהגבר שזוכה בתיק סלינסבי אמור היה להיות מורשע, ושהגבר שהורשע בגרמניה עבר על החוק משום שלקח חלק באופן רשלני בפעילות שאיננו מיומן בה - בדומה, למשל, להרשעה שלי מי שעוסק ברפואה ללא רישיון - ולא בשל עצם הפעולה עצמה, שכאשר היא נעשית באופן אחראי, בידי שולטים מוכשרים ומיומנים, היא איננה מסוכנת באותה המידה.

המשפחה הבדס"מית

בהעדר חקיקה מסודרת המתייחסת במפורש לבדס"מ, נשפטים תיקים שעוסקים במקרים בדס"מיים לפי אמות המידה, הסטנדרטים והנורמות הכלליים. התבוננות ביחסים בדס"מיים מנקודת מבט הטרוסקוסואלית ובאמצעות כלים משפטיים סטנדרטיים עושה להם עוול. אמנם, ניתן למצוא בבדס"מ מצבים שהם תעתיק קרוב להפליא של עבירות חמורות, אולם השיוך של המעשים הללו למסגרות בדס"מיות מדריש עיון אחר ושיפוט אחר של אותם המקרים. נתאר לעצמנו אדם שנותן את הסכמתו לאדם אחר לצרוב כווייה בעורו - מתוך סקרנות, הרפתקנות, השתוות או מכל סיבה אחרת. יש לקחת את ההסכמה בחשבון, והדיון אודות טיבה של ההסכמה הוא מורכב. לא ניתן להרשיע את מי שצרב כווייה בהסכמה באותו האופן שבו ניתן להרשיע את מי שצרב כווייה בתקיפה ובכפייה. אולם, היחס למי שביצע בראנדינג בדס"מי צריך להיות שונה אפילו מהיחס למי שצרב כווייה בהסכמה. בראנדינג הוא חלק מטקס קילור, שהוא המקבילה הבדס"מית לנישואין - טקס שבמהלכו נשלט מסומן כמשויך לשולט. בטקס קילור מקבל הצד השולט בעלות על הצד הנשלט והצד הנשלט מקבל על עצמו את השולט כבעליו, כמי שהוא שייך לו. טקס כזה הוא תופעה שכיחה ביותר בסאבקלצ'ר הבדס"מי. לעתים הוא נעשה באופן פרטי ואינטימי ולעתים הוא נעשה כטקס ציבורי, לכל דבר ועניין, והוא משעתק באופנים רבים טקסי נישואין מערביים סטנדרטיים. כחלק מטקס קילור, יש מי שחותמים סימן בלתי הפיך בעורו של הנשלט באמצעות כווייה, על מנת לסמן את בעלותם עליו. חתימת סימן שכזו מכונה בראנדינג. לא ניתן לשפוט בראנדינג במנותק מההקשר התרבותי, החברתי והרגשי שבו הוא נערך, ולבחון אותו באמצעות אותם הכלים שבהם בוחנים צריבת כווייה בהסכמה בין שני מבוגרים וניליים. האתגר החברתי שהוא מעורר איננו דומה לאתגר שמעורר פירסינג או פגיעות גופניות מוסכמות אחרות. הדילמה העמוקה העולה ממנו איננה קשורה רק באוטונומיה של הפרט על גופו, במעמד ההסכמה כהגנה משפטית עבור מי שהסב חבלה לגוף או באחריות המקצועית של מי שמבצע פעולות שיש בצידן סיכון. הדילמה העמוקה קשורה בקילור כחלופה לנישואין ובזכות של אדם לראות את עצמו - ולו מבחינה סמלית, מטפורית ורגשית בלבד - כרכושו של אדם אחר, וכמי שיש לאדם אחר בעלות עליו.

אחד התיקים הבדס"מיים המוכרים ביותר בארץ הוא התיק של גיל אריאל המכונה "אדון האור". אדון האור הוא מאסטר מוכר מאוד בחוגים הבדס"מיים הישראליים. הוא מנהל הרמון של שפחות. קבוצה לא קטנה, של כמה עשרות גברים ונשים, קשורה ברמה כזו או אחרת בקומונה שהוא יסד. הקומונה נקראת, בשם הפשוט: "המשפחה", ומשפחת האור מקבלת לחיקה חברים חדשים מפעם לפעם, לאחר תקופת הסתגלות והיכרות כזו או אחרת. בתוך המשפחה קיים חוג מצומצם יותר, שנקרא "מעגל האור", ובו חברים אדון האור עצמו והשפחות המקורבות אליו במיוחד. טיב החיים המשפחתיים, הקומונליים, או יש מי שיאמר: הכיתתיים, בקבוצה של מאסטר אור איננו חשוף לאיש מבחוץ, אולם מידה כזו או אחרת של ידע אודותיה קיים בחוגים רחבים הרבה יותר, לרבות עדויות של נערות שהיו חברות במסדר והתנתקו ממנו, ועדויות חיוביות ומחויבות (committed) של נשים שהן עדיין חברות בו. מסגרת משפחתית שכזו עשויה להוות עבירה לכאורה על החוק האוסר על פוליגמיה וטיב היחסים בין מאסטר אור לבין שפחותיו עשוי להוות עבירות לכאורה על חוקים רבים, כגון: תקיפה מינית, גרימת חבלה, כליאת שווא, ויש בו משום פגיעה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. יחד עם זאת, עד היום הורשע אריאל רק בעבירה קלה יחסית - בעילה בלתי חוקית בהסכמה של קטינה בת 15 וחצי, ונגזרו עליו שישה חודשי עבודות שירות בלבד.

הרמונות, קומונות ומסגרות משפחתיות בלתי זוגיות אחרות הן תופעה נפוצה ביותר בקרב בדס"מניקים. יחסי מין עם קטינים, לעומת זאת, איננה תופעה נפוצה כל כך, והמוסכמה הקהילתית בישראל, כמו החוק בשווייץ, היא שגיל ההסכמה לקיום יחסים בדס"מיים הוא גבוה יותר מגיל ההסכמה לקיום יחסי מין וניליים, והוא עומד בחוגים מסוימים בארץ על 18 ובחוגים אחרים על 21. באחד מטקסי הקילור שערך מאסטר אור באופן פומבי הוא הטביע חותם של בראנדינג בשפחה חדשה שהצטרפה למעגל, שהייתה בת 17 אותה עת, ומושמעת הטענה שהיה זה הבראנדינג הראשון בארץ. במקרה אחר הוא ערך טקס קילור פומבי לנערה שהייתה בת 16. ככל הידוע, הנערה הזו היא עודנה שפחה ב"מעגל האור", אולם לאחר אותו הטקס החל הליך של בירור מטעם בעלי תפקידים שונים בקהילה, ובסופו הוחלט על נידוי של מאסטר אור. כיום הוא נחשב לפרסונה נון גראטה במרבית המסגרות הקהילתיות הבדס"מיות בישראל, ונאסר עליו להיות חבר באתרי אינטרנט קהילתיים, להצטרף למסיבות או להיכנס למועדונים של הקהילה.

ככל הידוע, הפרקטיקות עצמן שבהן נוקט מאסטר אור אינן חריגות או מסוכנות, והן מקובלות באופיין על בדס"מניקים. ההתנגדות הרבה להרמון שלו נובעת מהעובדה שמרבית השפחות שלו הן בגילאי 16 עד 20 ומיעוטן בשנות העשרים לחייהן, ומביקורת אודות טבעם הנפשי והפסיכולוגי של יחסי השליטה שהוא רוקם איתן. לעתים קרובות נערכת השוואה בין המשפחה שלו לבין המשפחה של גואל רצון. גואל רצון ונשותיו לא הגדירו את עצמם או את סוג היחסים שניהלו כיחסים בדס"מיים, אולם ניתן למצוא קווי דמיון רבים בין המשפחה שלהם לבין הרמונות בדס"מיים מוצהרים. גואל רצון קיים מערכת יחסים קבועה עם 32 נשים שהרו לו וילדו את ילדיו, וגידל את 89 ילדיו במסגרת השבט הזה המרוכז סביבו. כל נשותיו הכירו זו את זו וחיו בצוותא במסגרת הפוליגמית הרחבה. חיי המשפחה שלהן נסובו סביב דמותו של רצון כמעין שליט אבסולוטי. כל הנשים קעקעו איור דומה של פניו על כתפיהן ומרבית הילדים נקראו על שמו. הבית התנהל לפי ספר חוקים מיוחד שרצון ניסח ואשר כלל השפלות, איומים, איסורים ועונשים נפשיים וגופניים. הנשים שירתו את רצון באופנים רבים, והיו נוהגות לנשק את רגליו ולהשפיל את עצמן בפניו. נאסר עליהן ליצור מגע או אפילו קשר עין עם גברים אחרים ונאסר עליהן לגעת האחת בשנייה.

שאלת משמעותה של הסכמה כהגנה משפטית בעבירות פליליות נהיית מורכבת במיוחד בתיק שמתנהל בימים אלה נגד גואל רצון, שכן נשותיו טענו שהן נמצאות במסגרת המשפחתית הזו מתוך בחירה. כראייה, הן סיפרו על נשים שעזבו את המסגרת, על מנת לטעון שהדרך החוצה הייתה פתוחה בפניי כל אחת בכל עת. על מנת להרשיע את רצון, יהיה על התביעה לשכנע את בית המשפט שההסכמה המוצהרת של אותן הנשים היא הסכמה כוזבת, או הסכמה בלתי איכותית, משום שהיא הושגה באמצעות הפחדה, איומים, שטיפת מוח, ובאמצעים בלתי כשרים אחרים. זו היא איננה משימה פשוטה, ואין חוק האוסר על "שטיפת מוח", שכן קשה מאוד למדוד או לכמת עבירה כזו. כתב האישום שהוגש נגד גואל רצון כולל סעיפים של תקיפה, תקיפה מינית, ניצול מיני, אינוס ובעילת קטינים שלא בהסכמה. למעט הסעיפים הקשורים בניצול מיני של ילדיו - שהרי פגיעה מינית בקטינים היא עבירה מובהקת - יהיו כל יתר הסעיפים קשים להוכחה. מערכת המשפט הישראלית, מבחינת התקדימים והחוק, מעניקה יחס של בכורה להסכמה איכותית בתיקים פליליים, ובחינת ההסכמה של הקרבן היא בחינה הכרחית בביסוס עבירות מין. כך, למשל, יש לראות את התקדים של מאסטר אור. תחילה התנהלה נגדו חקירה בגין אינוס, תקיפה מינית, גרימת חבלה ועבירות אחרות, שכן הוא ביצע מעשים בדס"מיים שנראו לחוקרי משטרת ישראל אלימים ואכזריים במידה יוצאת דופן. אולם, לאחר שהתברר שכל הקרבנות לכאורה אינן מעוניינות להעיד נגדו, וכולן טוענות שהמעשים נעשו בהסכמה ומתוך בחירה צלולה ושיקול דעת - בניגוד למשטרה הבריטית בתיק בראון - היה די בגילוי זה על מנת לגרום למשטרה הישראלית להמליץ לפרקליטות שלא להגשים נגדו כתב אישום בגין כל אותם סעיפים. לאחר שהנערה היחידה שטענה להתעללות מצידו הובאה לעימות מולו בחקירה משטרתית, ולאחר שעורכי הדין שלו הציגו עדויות על התכתבות בינו לבניה לפני המפגש ולאחריו, החליטה הפרקליטות שאין די ראיות על מנת להרשיע אותו בתקיפה או למצער באינוס. כאמור לעיל, ההסכמה הבדס"מית היא לרוב איכותית יותר מההסכמה לקיים יחסי מין וניליים ופחות נתונה לפרשנות, כך שקל יותר להרשיע בעבירה של אינוס "רגיל", מאשר בעבירה של תקיפה מינית בהקשר בדס"מי. זאת, אף על פי שהנערה הייתה בת 15 וחצי בעת האירועים. מכל

מקום, בשל כל הגורמים הללו הסתפקה הפרקליטות בהסדר טיעון לפיו הודה גיל אריאל בבעילת קטינה בלתי חוקית בהסכמה. התקדים הזה, למרות כל ההבדלים, מעיד על יחסה של מערכת המשפט הישראלית להסכמה לסוגיה ועל הקושי שיהיה לתביעה בתיק של רצון להשיג הרשעה.

נוסף לסעיפי האישום בעבירות מין, מואשם גואל רצון בכליאת שווא של נשותיו וכן בהחזקת נשותיו במצב של עבדות. הפרשנות הישראלית לחוק האוסר על כליאת שווא היא מרחיבה למדי, ובכמה תקדימים הושגה הרשעה גם כשלא הייתה כליאה פיזית במובן האסוציאטיבי ביותר של המילה. החוק האוסר על שיעבוד ועל סחר בבני אדם, לעומת זאת, הוא חוק חדש, משנת 2006, וגואל רצון הוא הישראלי הראשון שמואשם בעבירה עליו. מסיבה זו לבדה, יהיה זה קשה להשיג הרשעה גם בסעיף זה, והתקדים במשפטו יהווה פרשנות ראשונה של החוק. יש לציין, שרצון איננו מואשם בפוליגמיה, משום שלא נשא באופן רשמי אף אחת מנשותיו והחוק הישראלי אוסר רק על נישואין מוכרים - דבר שבמילא איננו יכול להתרחש במסגרת הביורוקרטיה הנוכחית של משרד הפנים. בעניין זה, ההרמון של גואל רצון מפר את הטאבו בתל אביב אולם איננו שונה ממסגרות משפחתיות שכוחות מאוד בקרב הבדואים בנגב, למשל. כמו כן, יש לציין, שרצון איננו מואשם ביסוד כת, משום שעל אף שיש התנגדות ציבורית מובהקת לקיומן של כתות, אין חקיקה ספציפית נגדן, והפעילות החוקית נגדן נערכת בהסתמך על חוקים אחרים. ההתנגדות בקרב קהילת הבדס"מ הישראלית להרמון של מאסטר אור נובעת לעתים קרובות מהטענה שאופיים של יחסי השליטה בו הוא אופי כיתתי, שיש בו שטיפת מוח, ושהסכמת הנשים להישאר בה נובעת ממניפולציות, איומים, לחצים נפשיים ואמצעים פסיכולוגיים בלתי כשרים נוספים. אריאל מחשיב את עצמו ל"מטפל באמצעות בדס"מ", ומבטיח לנערות המצטרפות אליו שידריך אותן להגיע אל "האור" באמצעות הכאב. אמנם, יש להודות, יחסים מסוג B.D. מבוססים לעתים קרובות על הפקדת ריבונות פסיכולוגית ועל אמצעים דומים, שניתן לקרוא להם "היפנוט", "שטיפת מוח", "מניפולציות", או "הפעלת לחצים", מבלי לחרוג מהמוסכמות של קהילת הבדס"מ. הגבולות בין בדס"מ ראוי לבדס"מ בלתי ראוי הם מטושטשים וחמקמקים ביותר.

הדילמה התחקית הבסיסית - איך להבחין בין בדס"מ לגיטימי לבין התעללות

דיונים ערניים מאוד אודות מאסטר אור וגואל רצון הביאו את קהילת הבדס"מ הישראלית לתהות, כיצד ניתן לקדם חקיקה שתבחין בינם לבין התופעות הפסולות הללו לדידם. כיצד ניתן לנסח חוק שהוא מדויק דיו, על מנת להפיל את המסגרות הללו, שמסבות נזק רב לנשים שנמצאות בהן, אבל יזכה את המסגרות הבדס"מיות שמסבות אושר, יציבות ותחושות של חירות והגשמה עצמית עבור בדס"מניקים. אין זה פשוט כלל ועיקר לחצוץ באופן מובהק בין בדס"מ לגיטימי לבין בדס"מ שאיננו לגיטימי, או בטרמינולוגיה הקהילתית: בין בדס"מ לבין התעללות. מוסכם על כולם, שגם במסגרת יחסים בדס"מניים "כשרים" ישנן תופעות שכיחות של סבל ומצוקה, ובכל זאת, מוסכם על בדס"מניקים שהן מבטאות את רצונם החופשי, הצלול, הבוגר והאחראי של מי שלוקחים בהן חלק, ושאיסור עליהם יהווה פגיעה בלתי צודקת בריבונותם על חייהם.

אחת הטענות שהושמעו הייתה, שיש לחדד את ההגדרות של החקיקה הקהילתית, אודות גיל ההסכמה ליחסים בדס"מניים, אודות ההתוויות המחייבות - RACK, SSC ו-PRICK, על מנת שיהוו כלים אמפיריים איכותיים לקבוע כללי התנהגות בדס"מניים. טענה פילוסופית ומוסרית, שקשה לתרגם אותה למבחן משפטי, היא הטענה שבדס"מ ראוי מבוסס על הדדיות. גם כאשר שולטים פוגעים לכאורה בנשלטים שלהם, הם עושים זאת ממעמד של אמפתיה עצומה, וממקום של מי שמסוגל לזהות ולהבין את מצבם הנפשי לאשורו ולהעניק להם תמיכה נפשית ורגשית, מסגרת רומנטית והשתייכותית מכילה, שהולמת את מבנה האישיות שלהם ואת צורכיהם. במילים אחרות: בדס"מ ראוי איננו מונע מאינטרסנטיות ותאוות ניצול, אלא דווקא מאהבה, חמלה ואמפתיה. גישה אלטרנטיבית להתוויות המוסכמות, המקושרת עם חוגי "אולד סקול", או חוגים בדס"מניים ותיקים יותר, מנוסחת בראשי התיבות: CCC - Committed, Compationate, Consentual - מחויב, מלא חמלה והדדי. טענה נוספת שקשה לכמת למושגים משפטיים, היא הטענה שבדס"מ מהווה "משחק תפקידים". לפי הטענה הזו, מונחים כמו "מלכה", "אדון", "עבד", "שפחה", מבטאים סוג של משחק דמיון או משחקי פנטזיה. המונחים הללו מתארים

בחירה של תפקיד, או כניסה לדמות, ומשחק בתוך הזהות המוסכמת שעולם הפנטזיה של הסאבקלצ'ר הבדס"מי מציע. מבעד לבחירה בתפקידים המוגדרים הללו, מוסכם על מי שלוקח חלק במשחק הזה שבני האדם שווים זה לזה, שערכם המוחלט הוא אחיד, שאף אחד מהם איננו "מלך" ואף אחד מהם איננו "עבד". מובן שהתפקידים מבטאים משהו פנימי, הקשור במבנה האישיות ובנטיות, אולם אין מדובר בכפירה בלתי רציונלית במהות האדם ובאוניברסליות של התכונות האנושיות. במסגרת יחסים פסיכולוגיים כיתתיים, דוגמת אלה שבהרמונות של אור ושל רצון, מתרחש תהליך של האלהה של השולט, ואמונה שיש לו יכולת אמתית לקרב את השפחות אל "האור", במקרה הראשון, או אל "הגאולה" במקרה השני. בשניהם קיבלו על עצמן הנשים את דמותו של השולט כדמות משיחית, שיש לה כוח להושיע אותן ממצוקותיהן. זאת, כמובן, בנוסף לעובדה שהנשים בשני ההרמונות הללו נכנסו אליהם כשהן צעירות מאוד וכשהן מצויות במצב נפשי וחומרי של דוחק ומצוקה.

גואל רצון יצר מצב חמור במיוחד, משום שילדיו גדלו והתחנכו במסגרת השבט שניהל, נתונים למרותו של ספר החוקים המשפחתי, לעונשים משפילים ואימים, לאלמות ולניצול מיני. ילדים אינם אמורים לחוות חוויות מיניות משום סוג, בוודאי שלא כאלה שהוריהם כופים עליהם, ובוודאי שלא כאלה שיש בהן אלימות או כפייה. קטינים - ויש אומרים: גם צעירים עד גיל 18 או אפילו 21 - אינם אמורים לחוות שום חוויה של שליטה, הפקדת ריבונות, השפלה או כאב. צעירים בכלל וקטינים בפרט זכאים להגנה וזקוקים ללא יוצא מן הכלל למסגרות שמאפשרות להם להתפתח באופן בריא.

איך לחשוב על בדס"מניקים

אין פירושו של דבר שילדים אינם יכולים לזכות לחינוך תקין ולמסגרת משפחתית בריאה כשהם מתחנכים בתוך תא משפחתי בדס"מי או כשהם גדלים תחת חינוכם של הורים בדס"מניקים. בית המשפט לערעורים בהאם בגרמניה, כשדן בסכסוכי משמורת בין הורים גרושים, פסק שנטייה מינית בדס"מית איננה אינדיקציה לחוסר התאמה לגידול ילדים. הפסיקה התקדימית הזו היא חשובה מאוד, משום שהסקאלה הבדס"מית היא רחבה. בקצה האחד שלה מצויים מקרים כגון אלה של גואל רצון או ארמין מיוויס, ומקרים קשים ביותר אחרים שמתבטאים באלימות מינית כפויה ובסאדיזם בלתי וולנטורי אכזרי ונפשע. נטייה להרס עצמי ותאווה מזוכיסטית עלולה להיות פסיכוטית ויש בה לעתים כדי להעיד על האדם הלוקה בה שהוא איננו כשיר לקבל החלטות ושהוא זקוק לאפוטרופסות ולהגנה. בקצה השני של הסקאלה נמצאים כלל בני האדם, משום שבכל אחד ואחד יש נטייה כזו או אחרת, ולו מוגבלת ביותר, לחוש כניעות, הערצה, נכונות לשרת, רצון לשמח, חשק לפגוע ולהזיק, משיכה לסבל או הנאה מכאב. כל אחד ואחד מאיתנו חווה לעתים קרובות מצבים של חוסר וודאות, של רצון הסותר את החשק, או משיכה הסותרת את ההיגיון, של נכונות להישמע לאדם סמכותי או לשתף פעולה עם מעשים שאיננו מוכנים להם בלב שלם. בכל אחד ואחד מאיתנו יש מידה כזו או אחרת של נטייה בדס"מית. יתר על כן, אנשים רבים מאוד מקיימים פרקטיקות סקסואליות המתקשרות אסוציאטיבית ותרבותית לבדס"מ, ואין הדבר מחריג אתם מהנורמה, אלא מהווה עניין פרטי ואינטימי שנעשה בחדר המיטות של בוגרים כשירים ואחרים ואיננו מעניינו של איש.

בתווך, בין שני הקצוות הללו, יש אנשים רבים שבדס"מ מהווה את נטייתם המינית, את זהותם המינית, את זהותם המגדרית או אפילו את האופן שבו הם מגדירים את עצמם בכלל. בדס"מ מטשטש את הגבולות בין העדפה אישית, נטייה ופארפיליה, ומחייב גמישות מחשבתית רבה יותר. נטיות בדס"מיות עשויות להיות יותר פלואידיות מנטיות אחרות, ויש מי שמבקשים להירפא מהן ולהדחיק אותן בעוד אחרים מבקשים לממש אותן ולחיות לפיהן. בדס"מניקים מעוררים דילמות ציבוריות מורכבות, מכיוון שהמשיכה לבדס"מ היא המשיכה ליחסים ולאינטראקציות אנושיות המבוססות על אי שוויון ועל א-סימטריה. הווה אומר, משיכה לתופעות ומצבים העומדים בניגוד לערכי היסוד של החברה. יחד עם זאת, אף אחת מהדילמות שבדס"מ מעורר - הפוליטיות, המוסריות, המשפטיות והתחיקתיות - איננה דיילמה פשוטה שניתן להכריע בה בנקל. כל אחת מהן דורשת עיון מורכב ונכונות לברר את הפרטים ואת הדקויות.

במובנים רבים, בדס"מניקים זקוקים להגנה ולהכרה חברתית בו בזמן. הם זקוקים להגנה מפני עצמם ומפני שותפיהם, שתבוא לידי ביטוי בצורת חקיקה ממוקדת ומדויקת. הגנה כזו תספק להם, באותה נשימה, גם הכרה ציבורית ולגיטימציה מצד החברה, ותאפשר להגדיר את הכללים לקיום יחסים בדס"מיים ואת הגבולות בין בדס"מ לגיטימי לבין התעללות. אחת ההגנות הראשוניות ביותר שבדס"מניקים זקוקים לה, בשל פוביה, חוסר הבנה, בורות או חוסר אמפתיה, היא ההגנה מפני אפליה ושנאה. המחשבה לפיה נטייתו הבדס"מית של פלוני מונעת ממנו את הכישורים להיות הורה טוב ולגדל את ילדיו כראוי היא מחשבה בדס"מופובית, שבינה לבין זהותם המינית של מי שנמשכים לבדס"מ אין דבר וחצי דבר. הפסיקה הגרמנית בעניין סכסוכי המשמורת היא פסיקה חשובה לעניין זה. גם בישראל בדס"מניקים רבים מגדלים ילדים, בין אם בתאים משפחתיים חריגים ובין אם במסגרות משפחתיות שהן נורמטיביות לחלוטין למתבונן מבחוץ ומבחינת התפקוד החברתי שלהן.

פסיקה נוספת שעשויה להוות תקדים ישראלי תינתן בתביעה שהגישה אישה שהייתה מורה בבית ספר תיכון אורט באשקלון. מנהלי הרשת נוכחו שהיא פוקדת דרך קבע את מועדון הדאנג'ן המפורסם בתל אביב - אחד המועדונים הוותיקים והפופולריים של קהילת הבדס"מ בארץ - ושהיא משמשת שם בתפקיד "מארכת". הם פיטרו אותה בשל כך בטענה שהתנהלותה איננה הולמת את ערכי הרשת. אותה מורה הגישה תביעת נזיקין בגין הפיטורים הללו, בטענה שהם מהווים אפליה על רקע נטייה מינית. פסיקת בית המשפט בעניינה תהווה תקדים ישראלי לשאלה, האם ראוי לראות בבדס"מ סוג של נטייה מינית, ועל כן, האם היא זכאית לאותה סוג של הגנה שזכאיות לה נטיות מיניות אחרות.

המקרה של אותה מורה הוא דוגמה מובהקת לעובדה שבדס"מניקים חשופים - לכל הפחות באותה המידה שבעלי נטיות מיניות אחרות חשופים לה, וככל הנראה, במידה גבוהה יותר - לאפליה. בדס"מניקים מתארים את החוויה של החיים בארון ושל הקושי לצאת מהארון בתור חוויה חובקת כל, שבשונה מבעלי נטיות מיניות אחרות, נדיר מאוד למצוא בדס"מניקים שאינם שותפים לה. זהויות בדויות, אפילו בחיק קהילת הבדס"מ, הן דבר שכיח ביותר. למעשה, היחשפות בזהות אמיתית היא חזון נפרץ. אמנם, יש קסם מיוחד לעניין הזהות הבדויה, והוא מתלווה לקסם שבהגדרת התפקיד הבדס"מי, שגם הוא, במובן כלשהו, כאמור, סוג של זהות מדומיינת כחלק ממשחק תפקידים פנטסטי. אולם, החששות הממשיים מפני פיטורין, התנכלות, הטלת אפוטרופסות פטרונית תוך שלילת החירות והאוטונומיה, כפירה בכשירותם לגדל ולחנך את ילדיהם, תגובות קשות מצד החברה הסובבת או דחייה וניתוק של קשרים עם המסגרת החברתית הקונפורמית - הם כולם חששות קשים מאוד. כל אדם רוצה לחוש בטוח לנהל את חייו כרצונו, מבלי להיאלץ להסתיר את זהותו ואת אורחות חייו בסוד. איש איננו מעוניין לחיות בצל הפחד מפני תוצאות הרסניות של חשיפת "הסוד" שלו - סוד שאיננו אלא טבע הקשרים הרומנטיים ומערכות היחסים שהוא מנהל בהתאם לנטיותיו הטבעיות.

בין הגנה על בדס"מניקים לבין שמירה על חירותם

מעמדה של הסכמה במשפט האזרחי ובדיני חוזים בפרט איננו פשוט יותר מאשר מעמדה במשפט הפלילי. חוזים הנוגדים את "השכל הישר", או שאינם עומדים במבחן האדם הסביר - לוקח לעצמו בית המשפט את הסמכות לבטל אותם או למחוק בדיעבד סעיפים מתוכם. אדם שעבד במקום עבודה שלא העניק לו את מלוא זכויותיו כמפורט בחוק יהיה זכאי לפיצויים, גם אם יוכח שנתן את הסכמתו לתנאים מבעוד מועד. חוזים והסכמות שנערכים במסגרת יחסים בדס"מיים אינם עומדים במבחן האדם הסביר, והיה והגיע חוזה של שיעבוד מרצון בין עבד לבין אדונו לדיון משפטי, יהיה הראשון זכאי לפיצויים בהתאם לחומרת החוזה. עובדה זו איננה מעוררת דילמה משפטית נוספת בסוגיות בדס"מיות, משום שתביעות נזיקין יכולות להתקיים רק כאשר יש תובע וככל הידוע, אין אף תקדים של תביעה אזרחית בשל נזקים שנגרמו במסגרת יחסים בדס"מיים. המקרים היחידים שכללו תביעה לסעד היו מקרים שהאישומים בהם היו פליליים בלאו הכי.

הקושי המשפטי המהותי שיש לבדס"מניקים הוא, אפוא, לא בינם לבין עצמם, אלא בינם לבין המדינה. רוצה לומר,

בינם לבין החברה הכללית. תיק בראון שתואר כאן באריכות הוא הדוגמה המובהקת ביותר לקושי הזה, שכן המקרה עומד בכל הסטנדרטים הקהילתיים כפעילות בדס"מית לגיטימית, הוא נעשה תוך שמירה על כללי בטיחות, תוך שימוש במילת קוד ותוך תנאים של הסכמה מפורשת. אף אחד מהמעורבים בתיק בראון לא ניגש לרשויות ולא הגיש תלונה או תביעה נגד אף אחד אחר. למעשה, חלק מהנאשמים שאף הורשעו בתיק היו גברים שלא ביצעו שום דבר המדמה תקיפה, והם הואשמו בסיוע לדבר עבירה, בשל העובדה שאפשרו לגברים אחרים לפצוע אותם עצמם. בעוד הומואים בימינו נאבקים על הזכות לקבל הכרה ממסדית בנישואין שלהם, בדס"מניקים נאבקים על הזכות לקיים יחסי אישות בדרכם. הפללה של הומואים בשל קיום יחסי מין הדדיים ומוסכמים עברה מן העולם לפני שלושה או אפילו ארבעה עשורים בכל מדינות המערב. הפללה של יחסים בדס"מיים היא עדיין נושא פתוח ברוב המדינות.

בעקבות תיק בראון הוקם ארגון ששם לעצמו למטרה למנוע הפללה של בדס"מניקים בבריטניה, והוא מנסה מזה למעלה משני עשורים לקדם חקיקה ממוקדת, על מנת למנוע מצב שבו מי שמקיים יחסי אישות בהתאם לנטייתו, תוך שמירה על כללי בטיחות ובמסגרת של הסכמה איכותית, יואשם בפלילים גם כאשר כל המעורבים במעשה מביעים שביעות רצון מהזכות לקחת בו חלק. תנועות דומות של לובי לחקיקה בדס"מית פועלות בשווייץ - שם נקבע שגיל ההסכמה ליחסים סאדומזוכיסטיים הוא 18, בעוד גיל ההסכמה ליחסים וניליים הוא 16; בגרמניה - שם נקבע ששימוש במילת קוד הוא תנאי הכרחי לקיום פעילות בדס"מית, וששמידה ונקבעה מילת קוד, הייתה ל"קרבן" אפשרות לעשות בה שימוש ולא נעשה בה שימוש, הרי שאין אפשרות להרשיע את ה"תוקף" בשום עבירה; בשוודיה ובנורווגיה - שם יש התייחסות מפורשת בחוק לפעילות בדס"מית, וקביעה שבדס"מ שנערך תחת ההתוויה SSC איננו מהווה עבירה פלילית משום סוג. בגרמניה ובמדינות סקנדינביה נערך מאבק שנחל הצלחה להוציא את הנטייה הבדס"מית מספר מחלות הנפש, ולהבדיל בין נטיות בדס"מית לבין נטיות לאלימות מינית כפויה. מאבקים ציבוריים מתנהלים בכל מקום בעולם, לרבות בישראל, על מנת להגביר את הנראות, המודעות וההבנה, ועל מנת להפחית את הפוביה, השנאה והדעות הקדומות. המאבקים הציבוריים הללו עשויים לעזור בהפחתת החשש של בדס"מניקים מפני אפליה והתנכלות, כגון האפליה שהמורה מבית הספר באשקלון סבלה ממנה ושהורים בדס"מניקים חוששים מפניה.

יחד עם זאת, לא כל הבדס"מניקים שותפים למאבקים הפוליטיים, המשפטיים והתחקייתיים שקבוצות בדס"מיות גאות מקדמות. בין האג'נדה הגאה לבין האג'נדה המחתרתית יש מתח מסוים, והסאבקלצ'ר הבדס"מי הוא מחתרת באופיו. הוא מתאפיין במסגרות חברתיות סגורות למחצה, בקודים פנימיים ובהעדפות תרבותיות: מוזיקה, אופנה, סלנג, לקסיקון, נורמות וקודים של התנהגות. בדס"מניקים רבים אינם מעוניינים בהבנה מצד החברה הכללית או בהכלה ולגיטימציה מצדה. בתור קהילה מאורגנת יש לה אפשרות לבסס מנגנונים של חקיקה קהילתית, שאיננה אלא יצירת מוסכמות מחייבות. היינו, גיבוש של התוויות והנחיות המתקבלות באמצעות דיון פנימי פתוח ובאופן וולונטרי על ידי השותפים לדיון, לגבי מעשים שנעשים בסופו של דבר במצבים אינטימיים ופרטיים, בין אנשים בוגרים, או בטבע היחסים הרומנטיים שנרקמים ביניהם. המסגרות הקהילתיות מאפשרות הכשרה של שולטים ורכישת מיומנויות ומקצועיות בפרקטיקות מסובכות הכוללות סיכונים. חוסר שאיפה לזכות בלגיטימציה חברתית מאפשר דיון פתוח אודות גבולות הקהילה, ויכולת לתת מענה גם לקבוצות חריגות במיוחד, כגון בעלי נטייה מינית זואופילית ובעלי זהות מגדרית של עבדים סריסים. הנכונות להימנע מקביעה קטגורית של הפתרונות הראויים בדילמות מורכבות והנכונות לחשוב על בדס"מ בתור נטייה פלואידית, שניתן להדחיק אותה ולהיפטר ממנה וניתן גם לממש אותה ולחיות לפיה - היא נכונות שמסכלת התארגנות פוליטית אפקטיבית. הקושי בקריאה אל החברה להכיל את מי שיש לו רצון לפגוע או רצון להיפגע והאופי הייחודי של החלוקה לשולטים ונשלטים הופכים מאבקים להעצמה ולקבלה עצמית למאבקים שיש בהם נימה של אבסורד. המחתרתיות מוסיפה גם ממד של קסם ומשיכה לסאבקלצ'ר הבדס"מי - ומחתרתיות, כשלעצמה, איננה עבריינית. ברובם המוחלט של המקרים אין למערכות החוק שום עניין ביחסים ובמעשים בדס"מיים, ולבדס"מניקים אין שום עניין בשינוי חקיקה או בתמורות חברתיות ופוליטיות.

הדילמה בין האג'נדה הגאה לבין האג'נדה המחתרתית היא לא פשוטה ואין ביניהן הכרעה חד משמעית. אנשים רבים עשויים לתמוך בשתייהן על אף הסתירה לכאורה שיש בדבר, או לתמוך בכל אחת מהן באופן שונה, לחוש משיכה כלפי האחת אבל העדפה רציונלית וביקורתית של האחרת, וכן הלאה. במובן הזה, הדילמה הזו, כמו יתר הדילמות שבדס"מ מעורר, ממחישה עד כמה בדס"מ היא נטייה טבעית, אנושית ואוניברסלית.